

DARBININKAS

Vol. XC, Nr. 12 (46)

341 Highland Blvd, Brooklyn, NY 11207

Gruodis - December 2005

Sveiki sulaukę Šv. Kalėdų!

Kai Bažnyčia, pasipuošusi violetiniu drabužiu, su Rarotų malda lūpose laukė ateinančio Išganytojo, minia neribotų linksmumu puošė dirbtinomis snaigėmis Kalėdų eglutes. Visur – namuose, gatvėse, krautuvėse – aidėjo giesmė: „Tyli naktis, šventa naktis...“, nors ten nedaug tesimatė šventumo nuotaikos, o tylos tai nė nebandyk ieškoti prieškalėdinės mugės sūkuryje.

Jau čia pat ir ta lauktoji Šventoji Naktis. Bažnyčia tvins džiaugsmu ir tik tada pradės linksmybės laikotarpį, bet už jos sienų viskas klostysis priešingai – linksmajai prekybininkų mugei ir jos linksmybės pasibaigus, liks tik pagirios...

Visur aplink skambant „Linksmų Kalėdų“ sveikinimams, perduos juos šeimos nariai, draugai, pažįstami, atsitiktinai net ir svetimieji. Ypatinga šio pasveikinimo žodžių jėga. Nors kartais ir nujaučiama, kad ne visada tie sveikinimai plaukia iš nuoširdumo perpildytos širdies, bet gal tik iš įpročio, kasdieninio formalumo ar net prekybinio skaičiavimo, vis dėlto jie pakelia nuotaiką, praskaidrina kasdienybę.

Žmonės išreiškia kalėdinis sveikinimus vienokiais ar kitokiais žodžiais, Dievas gi – vieninteliu Žodžiu, tapusiu Kūnu. Kai artimieji ir draugai apipila savo asmeninėmis dovanomis, Dievas irgi suteiks savo dovaną – savo paties Asmenį.

Kalėdų šventos nakties glūdumoje ar užtektų drąsos save paklausti, ko labiausiai trokštame gyvenime? Ypač tarp tos įvairiausių kalėdinių linkėjimų masės. Iš nuoširdaus apsvaistymo išplaukęs atsakymas tikrai atmestų tuos laikinus ir trapius siekimus.

Niekas iš šios žemės keleivių nežiūrint amžiaus aplinkybių, gabumų ar kitokių skirtumų, neapsiriboja vien

medžiaginiaisiais dalykais, kaip tikslu savyje. Vaikas, ieškąs malonumo žaidimuose; moksleivis ar studentas, besistengiąs savo protą praturtinti amžių eigoje sukaupia išmintimi; jaunuolis, besiviliąs romantiškom svajonėm; suaugęs, besitikiąs sukurti šeimos židinį, pasisekimą profesijoje ir padėtį visuomenėje; besenstantis, trokštąs

saugumo ir aprūpinimo paskutinėms dienoms – visi nors ir taip skirtingais keliais veržiasi prie vieno ir to paties tikslo – pasiekti laimę.

Tikslas aiškus, tačiau priemonės kartais apgaunamos. Primant tik pasaulio teikiamas galimybes, būtų rėmiamasis greit linkstančia nendre. Siekdami igimto laimės ir ramybės troškimo patenkinimo, žemės sūnūs ir dukros kartais pasinaudoja ir netiksliais, net žalingomis priemonėmis. Ar neatrodytų lyg ir žiauru iš Kūrėjo pusės, jei įdiegęs tokį laimės ir ramybės troškimą, neigalintų savo kūrinių tai pasiekti?

Ne, Dievas nėra priešin gybių autorius. Stebėjime prieš dvidešimt šimtmečių menkučio Palestinos kaime, lojo pašlaitėse vykstančius įvykius – Taikos Kunigaikščio

gimimą. Pranašas Izaijas iš anksto buvo nusakęs, kad tai bus vienas iš Kristaus titulu. Šis naujagimis buvo apsuptas ne galingos kariuomenės būriais: apie jo lopšį rinkosi paprasti piemenėliai. Jis buvo pasveikintas ne patrankų šūvių salvėmis, bet angelų giesme. Šioje angelų giesmėje kaip tik ir buvo išreikšta žmogiškosios laimės formulė.

Ramybė užsilaiko tik geros valios žmonių sąžinėse. Ramybė kyla iš tvarkos, tvarka atsiranda iš įstatymo, įstatymas gimsta iš teisingumo. Ir visa tai gimė su Kristumi toje pirmoje Kalėdų naktyje.

P.B.

Statistikos departamentas praneša, kad vidutinis priskaičiuotas mėnesio darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualių įmonių) trečiąjį 2005 m. ketvirtį sudarė 1379,1 lito ir, palyginti su trečiuoju 2004 m. ketvirčiu, padidėjo 9,4 procento, pranešė Statistikos departamentas. Vidutinis darbo užmokestis valstybės sektoriuje sudarė 1425,1 lito ir, palyginti su trečiuoju 2004 m. ketvirčiu, išaugo 9,1 procento, o privačiame sektoriuje – 1347,5 lito ir 9,9 procento buvo didesnis negu trečiąjį praėjusių metų ketvirtį. Realusis darbo užmokestis trečiąjį 2005 m. ketvirtį, palyginti su antruoju 2005 m. ketvirčiu, šalies ūkyje padidėjo 3,6 procento, valstybės sektoriuje – 2,2 procento, o privačiame sektoriuje – 4,7 procento. Darbo užmokesčio padidėjimą trečiąjį 2005 m. ketvirtį, palyginti su antruoju 2005 m. ketvirčiu, lėmė nuo 2005 m. liepos 1 d. padidinta minimalioji mėnesinė alga ir minimalusis valandinis atlygis, sezoniniai svyravimai statybos ir kitose ekonominėse veiklose bei padidintas darbo užmokestis sveikatos priežiūros darbuotojams. *Elta*

Lietuvai priėmus sprendimą statyti naują atominę elektrinę, prie jos statybų prisidėti norėtų ir Estija. Galimybės drauge statyti naują atominę elektrinę buvo aptartos praėjusios savaitės pabaigoje Taline vykusiam Seimo pirmininko Artūro Paulausko ir Estijos prezidento Arnoldo Ruutelo susitikime. "Prezidentas kalbėjo apie bendrus energetinius projektus, pareiškė susidomėjimą atominės elektrinės statybomis Lietuvoje. Jis mano, kad Estija galėtų prisidėti prie tokios statybos", - susitikimo rezultatus spaudos konferencijoje pirmadienį pristatė Seimo pirmininkas. Pasak A. Paulausko, su-

sitikime nebuvo konkrečiai aptarta, koks galėtų būti Estijos indėlis, šalims nusprendus drauge imtis atominės elektrinės statybų. "Idėjų lygyje išsakyti pageidavimai. Kai bus parengtas galimybių studijos projektas, bus galima konkrečiau kalbėti - kiek, kada, kur. Bet šiandien Estijos prezidentas išreiškė norą, ir tai yra nemažai. Apie finansavimą nebuvo kalbama, tačiau suprantama, kad jie galėtų prisidėti prie šitokios statybos ir finansine prasme", - sakė Seimo pirmininkas. Lietuvoje šiuo metu svarstoma, ar būtų ekonomiškai naudinga statyti naują saugų vakarietišką branduolinį reaktorių. Seimas rugsėjo pabaigoje priėmė rezoliuciją, kurioje pasiūlė Vyriausybei apsvarstyti galimybes bei priimti konkrečius sprendimus dėl naujos atominės elektrinės statybos perspektyvų. Lietuvoje šiuo metu veikia sovietmečiu statyta atominė elektrinė Ignalinoje, kurios pirmasis RBMK tipo reaktorius buvo sustabdytas 2004-ųjų gruodžio 31-ąją, vykdam Lietuvos įsipareigojimus Europos Sąjungai. Antrasis turėtų būti uždarytas 2009 m. gruodį. Lietuvos gyventojai yra vieni palankiausiai nusiteikusių atominių elektrinių atžvilgiu visoje Europos Sąjungoje (ES). Kaip rodo "Eurobarometro" tyrimas, net 60 proc. Lietuvos gyventojų yra palankiai nusiteikę atominių elektrinių gaminamos elektros energijos atžvilgiu. Palankiau už lietuvių atominės elektrinės vertina tik Vengrijos gyventojai - 65 proc. ir Švedijos - 64 proc. Nepalankiai atominių elektrinių atžvilgiu Lietuvoje yra nusiteikę 27 proc. žmonių, kai tuo tarpu ES vidurkis yra 55 proc. *BNS*

Praėjus daugiau nei pusei amžiaus, į sostinės Gedimino prospektą sugrįžo skulptūra, vaizduojanti drakoną nugalintį šv. Jurgį. Pir-

madienį, liepos 28 d., ši skulptūra buvo užkelta ant baigiamos rekonstruoti prekybos galerijos "Grand Duke Palace" pastato stogo. Atkurti skulptūrą, kurią sudaro trys dalys - šv. Jurgis, žirgas ir drakonas, reikalavo Kultūros paveldo departamentas. Skulptūrą kūrė skulptorius iš Marijampolės Kęstutis Balčiūnas, laimėjęs Lietuvos dailininkų sąjungos skelbtą konkursą. Skulptūra vaizduoja raitą šv. Jurgį, ietimi duriantį į po žirgo kojomis besirangantį drakoną. Skulptūros aukštis yra 4,5 metrai, ilgis - 5 metrai, plotis - 2 metrai. 1 200 kilogramų sverianti skulptūra padaryta iš lengvų kompozicinių medžiagų: nerūdijančio plieno karkaso padengto ta pačia medžiaga, iš kurios gaminami sklandytuvai (stiklo audinio). Anot bendrovės "Strateginių komunikacijų centras", tai reiškia, kad skulptūra yra praktiškai amžina nebijo nei lietaus, nei gaisro. Jos atkūrimas kainavo 300 tūkst. litų. Naujoji skulptūra kiek didesnė negu nuo pat 1895 metų, kai buvo pastatytas šis pastatas, Gedimino prospektą puošusi betoninė šv. Jurgio skulptūra. Nuo pastatymo iki 1940 metų pastatas buvo žinomas "St. George" viešbučio vardu, o skulptūra visada buvo siejama su dabartiniu Gedimino prospektu, kurio pirmasis pavadinimas buvo šv. Jurgio prospektas. Skulptūra nuversta 1944 metais, kai viešbutis apdegė ir ji buvo sugadinta. Legenda apie šv. Jurgio kovą su drakonu buvo labai populiari 13 amžiaus Europoje per kryžiaus karus - tas neaiškos kilmės drakonas tada simbolizavo stabmeldystę. Tikrų žinių apie šv. Jurgio asmenybę turima nedaug, tik tiek, kad gimė jis Artimuosiuose Rytuose, didikų šeimoje, tarnavo Romos imperatoriaus gvardijoje ir, skelbdamas krikščionybę, žuvo prasidėjus krikščionių persekiojimams. Šis narsus karys, per pasakojimus ir padavimus pasiekęs Lietuvos kaimą, tapo čia ne tik nuo pikto gynėju, bet ir gyvulėlių globėju. Bendrovės "Middle Europe Investments Baltija" rekonstruotas pastatas, kuriame įsikurs prekybos galerija "Grand Duke Palace", duris atvers gruodžio 16 d. *BNS*

PRELATAS EDMUNDAS J. PUTRIMAS

**Lietuvos Vyskupų Konferencijos delegatas
užsienio lietuviams katalikams**

1 Resurrection Road, Toronto, ON M9A 5G1, CANADA
Tel: 416-233-7819 f& Faksas: 416-233-5765

*“Visiems kurie jį priėmė,
jis davė galią tapti Dievo vaikais – tiems,
kurie tiki jo vardą”*

(Jono 1:12).

Broliai, seserys Kristuje,

Šv. Kalėdų dienos Evangelijos ištrauka ragina mus priimti Jėzų ne vien Kalėdų laike, bet stengtis, kaip krikščionys ir Dievo vaikai, “visuose dalykuose ieškoti Dievo; visų pirmą patikti Dievui; viską daryti didesnei Dievo garbei; visur liūdyti Dievą”, kaip aiškina Palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis.

Jėzus atėjo į šį pasaulį kaip mažas kūdikėlis ir miela yra atšvęsti Jo garbei Kalėdų šventės. Tačiau tas kūdikėlis ... “yra viešpats” (Luko 2:11). Taigi pripažinti Jėzų kaip mūsų Dievą ir Išganytoją reikalauja iš mūsų daug daugiau negu tik džiaugtis Dievo įsikūnijimu vieną dieną per metus.

Priimdami Jėzų ir pripažindami, kad esame jo vaikai, įsipareigojame vis keistis, atnaujinti “dvasią, kad galėtume suvokti Dievo valią – kas gera, tinkamą ir tobulą” (Romiečiams 12:2).

Artėjančios Jėzaus gimimo švenčių dienos teatneša meilę tiems, kurie jos trokšta, tesuteikia paguodą ir paramą vargstantiems ir vienišiams. Dievo įkvėpimas geriems darbams teaplanuoja visus geros valios žmones.

Palaimintų Šv. Kalėdų ir Naujų metų!

Su pagarba Kristuje,

Edmundas J. Putrimas

Kalėdiniai sveikinimai

Džiaugsmingų Kalėdų švenčių ir Viešpaties palaimintų Naujųjų Metų

visiems pranciškonų rėmėjams ir
visame pasaulyje esantiems lietuviams.

Tėv. BENEDIKTAS JURČYS, OFM
Pranciškonų provincijolas

Kristaus gimimo šventėje

mieliems mūsų skaitytojams,
bendradarbiams ir rėmėjams
linkime Kalėdų džiaugsmo
ir laimingųjų Naujųjų Metų!

DARBININKO
Redakcija ir Administracija

L R GENERALINIS KONSULATAS NEW YORKE

Mieli “Darbininko” leidėjai ir skaitytojai!

*Lietuvos Respublikos Generalinio konsulato
New Yorke darbuotojų bei savo ir žmonos vardu
nuoširdžiai sveikinu*

*Jūs ir Jūsų šeimas su Šventomis Kalėdomis
ir artėjančiais Naujaisiais Metais! Linkiu Jums visiems
geros nuotaikos, sveikatos ir asmeninės laimės.*

MINDAUGAS BUTKUS
Generalinis konsulas

TAUTOS FONDAS

linki visiems savo nariams ir bendradarbiams

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

Širdingai dėkojame Jums už Jūsų paramą
ir kviečiame Jus ir toliau savo aukomis remti
Tautos Fondo kilnius lietuviško
švietimo ir kultūros projektus.

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION
307 West 30th Street
New York, NY 10001
Tel.: (212) 868-5860

ATMINTIS

Sukaktys

lapkričio ir gruodžio mėnesiais

Alei Rūtai – 90!

Sveikiname!

Rašytoja Alė Rūta – Elena Nakaitė Arbienė, š.m. lapkričio 3 d. šventė savo 90-tąjį gimtadienį. Sveikiname mūsų mielą bendradarbę ir “Darbininko” premijos laureatę, linkėdami jai geros sveikatos ir dar daug kūrybinių metų. Teko nugirsti, kad jau turi parašiusi naujausią knygą apie savo motinos Emilijos Šklėriūtės gyvenimą ir jos šeimą, kurią pavadino *Šklėriai*. Dar neišleista.

Elena Nakaitė-Arbienė gimė Petrapilyje, Rusijoje, 1915 m., lapkričio 3 d. Tėvai – Jonas Nakas, ūkininkas, ir Emilija Šklėriūtė. Vaikystėje parvežta į Lietuvą, 1934 m. baigė Rokiškio gimnaziją, 1937 m. – Pedagoginį institutą Klaipėdoje. Dar studijavo literatūrą Kauno ir Vilniaus universitetuose, baigė 1944 m. Nuo 1948 m. gyvena Amerikoje. Bendradarbiavo *Naujojoje Vaidilutėje*, *Ateities Spinduliuose*, *Romuvoje*, *Studentų Dienose*, *Drauge*, *Darbininke* ir kt. laikraščiuose. Nuo 1946 m. LRD narė. Yra parašiusi ir išleidusi apie 30 knygų, jų tarpe ir *Margu rašto keliu*, kuri 1987 m. gavo “Darbininko” premiją. Tai apysaka biografiniiais atspindžiais, kur vaizduojamas poeto Bernardo Brazdžionio gyvenimas.

Duodame ištrauką iš tos knygos.

Red.

Alė Rūta – Elena Nakaitė Arbienė

* * *

ROŽĖ VIRŠ STOGO

Vienas savaitgalis. Tai tik detalė žmogaus gyvenimo ir jo aplinkos. Detalė iš daugelio detalių. Dalelė jausmų ir charakterių.

Seniai Aldona kviesdavo – kuria nors proga atvažiuoti. Vis labai širdingai priimdavo mus ir kitus svečius. Visada būdavo jauku pas Brazdžionius.

Kažin kodėl kartą užsimanė pakviest mane vieną. – Atvažiuok, pabūk, pailsėk. Užtruko, iki atradom tinkamą savaitgalį.

Ir kai nuvažiavus smalsiai ėmiau dairytis po jų kambarius, šeimnininkė susijuokė:

- Nešnipinėk ir nerašyk į laikraščius! Mes – tik draugiškai... pasikvietėm, kad pailsėtum, kad pasikalbėtum su Bernardu.

Tai nebuvo nedraugiška Aldonos pastaba, o tik malonus priminimas, kad atvažiavau pas juos ne kokią pareigą atlikti, o tik užsimiršti, pasidalinti išpūdžiais, draugyste; atsigavimus – grįžti namo, prie savų darbų.

Tą dieną skambino jiems kaimynė – Verutė; juokaudamas, pavaidindamas jai atsakinėjo poetas:

- Vargšėlė... Neverk! Bus viskas gerai...

Pasirodė, kad Verutė sirginėjo ir per telefoną jautriam kaimynui guodėsi. Taipgi prašė, kad aplankytų...

Aplankyti jos ėjom su Aldona. Mažu keliuku lėtai žingsniau popietę, vis į kalną, į kalną... Prisimerkę nuo šviesos skaistumo, žvilgsnį pailsinant palmių viršūnėse, kilom į kalniuką... Grįžtelėjau į Aldoną; jos veidas buvo kaip kita saulė... Giedras ir šiltas, globojančios akys... Nuo dažnų šypsenų apie lūpas ir akis per eilę metų truputis raukšlių prisirinkę... Ji kažką sakė apie savo kaimynus, kažką gero; jai net netiktų ištart blogą žodį... Taip jos veidas ir pasiliko šviečias dideliame kambaryje, kur Verutė, nors ir negaluojuanti, vaišino mus, kalbėjo, guodėsi, pasakojo... Aldona klausėsi jos neįsiterpdama, vis ta pačia šypsena, ar tik įdėmiu žvilgsniu atsiliepdama į šeiminkės šiltumą.

Grįžome namo iš lėto, kad ir į pakalnę, saulė jau leidosi, buvo didelė ramybė, lyg eitume tėviškės pakluonės keliuku. Grįžom į Poeto namus.

Aldona paruošė paprastą, sveiko maisto, vakarienę; kiekvienam padėjo ant lėkštės ir vitaminų. Šeimininkė atsargiai žodžiu skatino valgyti ir prisiminė poilsį.

Nekalbėjom karštų kalbų, nesigilinom į sudėtingas diskusijas. Lengvus pokalbius lydėjo rami muzika. Anūkėlės atsisveikino nakčiai, apkabindamos ir pabučiuodamos; Poetą jos vadino ne seneliu, o tėtuku.

Kai po pasikalbėjimo Bernardas nuėjo į savo kambarį, - likom vienos. ("Dabar jis turi pamąstyti, gal ką parašyti, - tai jo laikas", - sakė Aldona.)

Ir vėl "šnipinėjau" po visą butą, ieškodama kažko nepaprasto, kas šiuos namus padaro sklidiniais jaukios šilimos.

Bet... ar gi aš galėjau vaikščioti iš kambario į kambarį? Viename – kuždėdamas ruošėsi migti Dalytė ir Birutė; pirmoji – žaismingo vaikiškumo, kartais net šelmiškumo pilna, antroji – įkūnytas rimtumas, susikaupimas, mandagumas ir – nuoširdumas, mėginimas įtikti, meilės ir prisirišimo rodymas... Iš veido Birutė – visiškai į mamą (Saulę, Brazdžionių dukterį).

Virtuvėje tyliai cinkėjo stiklai, šaukštai ir indai; rūpestingą šeimininkę skyrė nuo svečių ir namiškių – tik suveriamos durys. Ten buvo jos kampelis, iš kurio, savaime atplaukdavo vaišingumas, rūpestingumas... Kai jos kas banaliai užklauskavo:

- Ar nepavargote, ar nepabodo?

Ji atsakydavo, žaismingai nusijuokus:

- Kad aš tik tam ir tinku!... Kiekvienas turi savo talentą, savo gabumus ir pašaukimą. O aš... Turiu tą praktišką nuojautą, bendrą supratimą gyvenime... Tai ir padarau, ką galiu.

Ir tą vakarą ji tyliai slėpėsi už suveriamų durų. Tik cinktelėjo koku skambesiu, nukaukšėjo mažais žingsneliais, tik tarpais nušvisdavo, prasivėrus durims, plačia šypsena.

Kur aš vaikščiojau po visą butą? Bernardo kambario durys buvo uždarytos. Gal jis jau ilsėjosi? Nė garso, nė ženklo gyvų žmonių, tylu visuose namuose, išskyrus Aldonos cinkėjimus. Mergytės gal irgi jau buvo sumigę...

Atsisėdau ant lovos. Čia nakvosiu, šeimininkės miegamajame. Apsidairiau. Visas jų namas – pilnas paveikslų; net ir miegamasis, negalėjau suvokti plano, pagal kurį jie išskirstę ir sukabinę paveikslus. Gal tik pagal tam tikrą nuotaiką?

Viename neišskaičiau dailininko vardo; žali, mėlyni, juodi brūkšniai, perpinti rusvomis dėmėmis – turbūt A. Tamošaičio ar A. Tamošaitienės. Dešinėje tamsiai rudos tualetinės spintos, prie veidrodžio – Jadvygos Paukštienės "Motina ir vaikas", - spalvos trykšta skaisčiu jaunos motinos džiaugsmu. Veidrodžio kairėje – dailininko Dagio "Mergaitė", - medžio plokštinė skulptūra. Romo Viesulo grafika, Adomo Galdiko švelnus abstraktas,

nuteikias... svajoti. Viktoro Petravičiaus – pusiau grafika, pusiau tapyba: lyg liepsnos mėlynai žaliame dugne, lyg vazonėlis gėlių rausvais lapais; kažkas tragiška, trapu ir ... švelnu. Virš lovos – Skausmo Galva – Kristaus foto kopija nuo Šv. Veronikos skaros.

Ir... vėl vakaras tylus. Mergytės – lyg nuskendo savo "pušiniame" kambarėlyje; Poeto kambarį ilgai buvo matyti šviesa, tik po vidunakčio užgeso. Aldona, po darbų ir darbelių pavargusi, greit užmigo. Už lango skalijo kaimyno šuo, naktis buvo laibai tamsi. Neužmiegant nepaleido mintis: kas galėtų išdrįst plėstis į šiuos ramius namus, kuriuose – ne materialiniai turtai? Kas toks būtų kvailas ir įžūlus?

Aldona pasakoja, kad neseniai per virtuvės pusę įsilaužė vagys. Nieko nepavogė, tik sugadinę langą ar duris... Matyt, kaimynų šunelio lojimas nuvaidė, ar vagis ką grįžtant išgirdo. Užtat naują, didelį dabar užrakta užsakė durims, Bernardas pats meistrai suradęs, į namus atkvietęs...

Ir ten man esant, jis keliais atvejais užsiminė apie šį įsilaužimą, kalbėjo, kaip visa tai įvyko. Bernardas savo rūpestį pakartotinai išreiškė, ir jis meistro vėl atvyksiant kaip tik laukė...

- Tegul ir jis namais rūpinasi, - sakė Aldona, vyrui į darbą išvažiavus, - tegul pasirodo, kad jis viską tvarko, kad šeimininkas... Aš nieko nesakau, kad tik jis gerai jaustųsi. Vyrai juk mėgsta pasirodyti, kad jie čia svarbiausi, kad be jų namai pražūtų...

Ir nei ironijos, nei nepasitenkinimo, ar apsiavilimo tuose žodžiuose, nei kokio paniekinimo šešėlio. Ji visa žydėjo šypsenoj, pilnoje supratimo ir meilės. Tikrai, ji norėjo kasdieninius rūpesčius nuo jo atitraukti, taip pat – leido visa, kad tik gerai jaustųsi.

- Jis poetas, sau žmogus. Jis gyvena savaime pasaulyje, nieko neturinčiame su mūsų kasdienybe. Aš žinau, kad jis mus (šeimą) myli, kad kartais ir kenčia dėl nepriteklių. Bet jis kitaip negali; jis negali veržtis į materiją, kad pakeltų pragyvenimo lygį. Tai ne jo pašaukimas, visa tai – ne jo mintyse. Jam visiškai kita rūpi, jo svajonės kitose sferose... – Taip ne kartą kalbėjo Aldona, ir dėl to neatrodė nelaiminga.

- Tekėdama žinojau, kas manęs laukia. Žinojau jo tikslus, jo būdą ir svajones. Ir niekada nesigailėjau už jo ištekęjusį... –

Girdėjau kartą, kaip Aldona pasakojo profesoriui J. Brazaičiui, jos buvusiam literatūros mokytojui:

- Žinote, profesoriau, mano ir Bernardo bendras gyvenimas labai laimingas: ir juo toliau, tuo geriau mūsų santykiai vystosi, tuo mes laimingesni...

Įvairūs atminimai vilnijo mintyse tą vakarą. Kaukė ir lojo kaimyno šunelis, gal vėl nujausdamas įsibrovėlius. Buvo labai tamsi naktis, ramiai miegojo Poeto šeima. Nuo sienų draugų jiems dovanoti ir jų įsigyti paveikslai švietė jaukia šviesa, nors buvo vos galima juos įžiūrėti. Atrodė, šiame namelyje buvo apsistojusi pati Ramybė... □

Prel. Jono A. KUČINGIO garbinga amžiaus sukaktis

Belaukiant Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų, Los Angeles lietuviai turi galimybę pasidžiaugti ir kita švente – jų Šv. Kazimiero lietuvių parapijos buvęs ilgametis klebonas prel. Jonas A. Kučingis gruodžio 23 d. švenčia amžiaus 97 metų sukaktį.

Nuoširdžiai sveikiname!

Ypatingos šventės proga supažindiname "Darbininko" skaitytojus su prel. J. A. Kučingio garbingai nueito kelio kai kuriais momentais.

Gimęs 1908 m. gruodžio 23 d. iš religingų tėvų, Jonukas pradėjo jausti pašaukimą Dievo tarnybai. Jis meldėsi ir patarnaudavo mišiose. Lankydamas Švėkšnos progimnaziją, jis priklausė prie ateitininkų, stengėsi save ir kitus atnaujinti Kristuje. Einant šiuo keliu, beliko padaryti paskutinį žingsnį – stoti į kunigų seminariją. Ir, Dievo šaukiamas, tai ir padarė.

Baigęs Telšių kunigų seminariją 1937 m. birželio 6 d. išgirdo vyskupo žodžius: "Tu esi kunigas per amžius".

Kunigišką veiklą J. Kučingis pradėjo vikaraudamas Šilalės parapijoje ir kapelionaudamas Šilalės gimnazijoje. Jau nuo tada pasireiškė jo kunigiška meilė artimui, atsidavimas parapiečiams, ypač lankant ligonius.

Vėliau jam teko eiti 6-to Lietuvos kariuomenės Margio pulko kapeliono, Šilalės klebono, o vėliau Telšių gimnazijos kapeliono pareigas.

Pasitraukęs į Vakarus. 1946 m. atvyko į Los Angeles, CA, ir 1947 m. balandžio 11 d. buvo paskirtas Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonu. Jam teko perimti iš mirštančio šios parapijos įsteigėjo prel. Juliaus Maciejausko Šv. Kazimiero parapiją jos kūdikystės dienose. Naujasis klebonas turėjo aiškią ateities viziją – tvirtą lietuvišką parapiją. Taip iš pradinio pumpuro išaugino tai, kuo dabar visi džiaugiasi: turima puiki bažnyčia, salė, mokykla, klebonija, namai parapijos personalui, plačios aikštės vaikų žaidimams ir sekmadieniais automobilių pastatymui.

Ir taip Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapija, būdama pati jauniausia lietuvių parapija JAV, yra išugdyta iki tokio laipsnio, kokio jai gali pavydėti ir senesnės ir didesnės šio krašto lietuvių parapijos.

Kun. J. Kučingis veikė ne tik parapijoje, bet ir su lietuviškomis organizacijomis, bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje, organizavo kultūrinius renginius, kaip Lietuvių

Prelatas Jonas A. Kučingis

Dienas, o nuo 1952 m. redagavo parapijos laikraštėlį "Lietuvių žinios".

Nenuostabu, kad kun. J. Kučingis neliko nepastebėtas bažnytinės vyriausybės. 1965 metais jis buvo paaugštintas Jo Šventenybės popiežiaus rūmų prelatu su Right Reverend titulu.

Kai prel. J. Kučingis šventė kunigystės 45 metų sukaktį 1982 m., lietuvių tautos dainius poetas Bernardas Brazdžionis jam sukūrė specialų eilėraštį. Čia keletas eilučių iš to eilėraščio:

*Esi tu kunigas ir tavo rankos neša
Dangun ir ašaras ir džiugesį žmogaus,
Ir Viešpaties malonės šventą lašą
Šventoj mišių aukoj maldaujį gaus.
Esi apaštalas tu, vergas, ar esi tu vergo tarnas,
Tau neprilygsta nei Saliamono, nei Dovydo tarnai –
Po ištarme "Tu es sacerdos in aeternum" -
Tu kunigas čionai, Tėnai ir amžinai.*

K. A. B.

LUOKĖS VALSČIAUS BOLŠEVIKAI ANTROSIOJOS SOVIETINĖS OKUPACIJOS PRADŽIOJE

Gintaras ŠIDLAUSKAS

(pradžią praeitame nr.)

Luokės žemės ūkio kooperatyvas neįvykdė pavasario sėjos plano ir didesnę žemės dalis liko neapsėta. Apsėta tik 16 ha, o plane buvo numatyta apsėti 79 ha. Valsčiaus žemės ūkio kooperatyvo draugijos pirmininkas Vasiūnas atsisakė Mašinų-traktorių stoties traktoriaus paslaugų, liko nesuremontuota kuliamoji mašina. Tai įvertinta kaip tyčinis žlugdymas ir sabotazas. Vasiūnas teisinosi, kad traktorius buvęs blogas, tik su plūgais, bet be akėčių. Iš valsčiui skirtų 58 tonų trąšų parsivežta tik 32 tonos ir tos pačios neišdalintos kam priklauso. Įsakyta mobilizuoti žemės ūkio draugijos narius, valstiečius ir per tris dienas užbaigti pavasario sėją fondinėje žemėje.

Ne kartą gausybės priekaištų susilaukė Luokės pašto viršininkas Remeikis. Jam priekaištauta, kad labai blogai platinama sovietinė spauda. Štai laikraščio "Tiesa" limitas Luokės valsčiui yra 1 tūkst. egzempliorių, o išplatinti vos 294 egz. "Tarybų Žemaitijos" limitas - 1 tūkst. egz., o išplatinti vos 218 egz., "Sovetskaja Litva" limitas - 300 egz., išplatinti 88 egz., "Komjaunimo tiesa" - 170 egz., išplatinta 40, "Valstiečių laikraštis" - 800 egz., išplatinti 306 egz. Pašto tarnautojai šalinasi spaudos platinimo.

Negana to: daugelis užsisakijusių spaudą išvis negauna laikraščių arba gauna nereguliariai ir todėl atsisako ateityje juos užsisakyti. Nutarta iš Luokės pašto atleisti "netarybinius elementus", nes paštą "reikia išvalyti", jame gali dirbti tik patikimi kadrai. Prieita išvados, kad pašto viršininkas į darbą bijo priimti komjaunuolius, kad šie neišaiškintų jo blogų darbų. Nutarta: "LKP(b) Luokės valsčiaus komitetas toliau tokios padėties pakęsti nebegali". Įsakyta: "Netarybinius žmones iš pašto tarnautojų tučtuojau atleisti, o į jų vietą skubiai priimti komjaunuolius".

Pašto viršininko pavaduotoja ir žmona Remeikienė išbuvo nežinia kur tris dienas, nors iš Luokės išvyko prisikrovusi pilnus krepšius spaudos. Tris dienas jos nebuvo nei Luokėje, nei Telšiuose. Spėjama, kad pas "banditus". Remeikienė įtariama palaikanti ryšį su į mišką su valstybės pinigais pabėgusiu Mironu, kuris dabar "randasi palėpėje". MGB valsčiaus poskyrio viršininkui Umanskij nurodyta ištirti, kur pašto viršininko pavaduotoja Remeikienė buvo dingusi tą laiką.

Verta šiek tiek plačiau detalizuoti šį įvykį. A. Mironas, Luokės valsčiaus kooperatyvo kontoros kasininkas su 34 tūkst. rublių pasitraukė į partizanų būrį. O buvo taip. Kelių partizanų grupė šalia kelio Luokė-Telšiai augančiuose krūmuose įrengė pasalą. Partizanai buvo iš anksto informuoti, jog tuo keliu su pinigais važiuos kooperatyvo kasininkas A. Mironas.

1946 m. birželio 24 d. 8 val. ryte iš Luokės į Telšius dviem vežimais parsivežti prekių išvyko Luokės kooperatyvo kasininkas A. Mironas, kuris su savimi turėjo paėmęs 34 tūkst. rublių, tačiau vietinę valdžią apie tai neįspėjo.

Tuo metu MGB Telšių apskrities skyriaus operigaliotinis jaun. leitenantas Kareniauskas baigė Luokėje komandiruotę ir rengėsi grįžti į Telšius. Sužinojęs, kad į Telšius vyksta kooperatyvo vežimai, jis įsėdo į vieną iš jų. Beveik tuo pačiu metu iš Luokės paskui vežimus dviračiais į Telšius išvažiavo sribai broliai Daukinčiai.

Pirmajam vežimui, kuriame kartu su kooperatyvo vežiku Trilikausku važiavo čekistas Kareniauskas, privažiavus Jokšų k., nežinomi asmenys išėjo iš krūmų, įsakė sustoti ir paleido į juos šūvius. Sužeisti Trilikauskas ir Kareniauskas išvirto iš vežimų. Vežikas netrukus pakilo ir puolė bėgti prie arklio, o Kareniauskas liko tysoti. Partizanai priėjo prie gulinčio Kareniausko ir vienu pistoleto šūviu jį nušovė.

Iš paskos važiuojusius kasininką A. Mironą ir kitus su juo vykusius pakeleivius partizanai sustabdė ir nusivedė į pakelės krūmus. Netrukus kelyje pasirodė dviračiais važiuoję sribai broliai Daukinčiai. Juos pastebėję partizanai bematant nušovė. Pas nukautą čekistą partizanai rado MGB mėnesinę ataskaitą apie Luokės valsčiaus operatyvinio punkto darbą. Maždaug po 30 min. visi partizanų sulaikyti asmenys buvo paleisti, išskyrus kasininką A. Mironą. Ši akcija tarp partizanų ir A. Mirono buvo suderinta iš anksto.

Nepakantumas rodytas ir saviesiems. Aiškintasi, kaip komunistas Šašlov ugdo savo politinį sąmoningumą ir kelia vadinamąjį politinį lygį. Tačiau jis nesugebėjo atsakyti į jam užduotus klausimus. Jis neatsakė nei kada gimė Stalinas, nei kokias pareigas jis užima. Taip pat nežinojo, kas gali būti partijos nariu. Komunistai jam priekaištavo ne tik dėl jo neišprusimo, bet ir dėl to, kad kooperatyve jis brangiau nei priklauso pardavinėja cigaretes "Dubysa" ir tokiu būdu "nuo 50 štukų uždirba 11 kapeikų". Taip pat išaiškėjo, kad kepėjas Vozgirdas superka kailius ir prekes parduoda spekuliacinėmis kainomis. Damanauskas posėdžiautojų retoriškai klausė: "Kodėl mes nešiojame partinį bilietai kišenėje? Šašlov į Luokę atsiųstas pagerinti kooperatyvo darbą. Todėl siūlau jį įspėti ir iki birželio 27 d. išmokyti atsakyti į paprasčiausius klausimus".

Vėl apsparstytas žemės ūkio kooperatyvo draugijos pirmininko Vasiūno darbas. Umanskij: "Vasiūnas nesupranta žemės ūkio kooperatyvo draugijos reikšmės. Juk būtent ji veda į kolektyvizaciją. Dabar Vasiūnas užsiiminėja neaiškiais dalykais. Jis savavališkai išėmė medų iš avilių be komisijos žinios. Apiformino, kad iš 6 avilių išėmė vos 40 kg. medaus. Dabar vyksta šienapjūtė, draugija turi 15 arklių, 11 karvių. Vasiūnas nežino, kiek reikia gyvuliams šieno, nesiruošia šienapjūtei, nesurenka darbininkų". Nupjauta vos 2 ha dobilų ir 0,5 ha pievų.

Apsparstytas ir Dirvonėnų apylinkės vykdomojo ko-

miteto pirmininko darbas. Jam priekaištauta, kad blogai organizuotas pirkios-skaityklos darbas. Propagandistas Daukša: „Apylinkės skaitykla dirba labai blogai. Patalpos nepakenčiamos, knygos, laikraščiai suplėšyti, nėra švaros. Apylinkės pirmininkas to nepaiso. Jis per dienas girtuokliauja, tarybų sesijos nešaukia“. Pirmininkas išpėtas ir ipareigotas surasti naują skaityklos vedėją, sudaryti savo apylinkėje ginkluotą grupę, kuri ...padės jam vykdyti svarbiausius uždavinius.

Kai kurie vadovai ėmė taisyti. Pieninės direktorius Stroga pieninėje įrengė vaizdinę agitaciją, iškabino sovietinius šūkius, raginančius anksčiau numatyto laiko įvykdyti prievoles, pastatė parodomąją lentą, įvedė radijo ruporą, tačiau tarp darbininkų nevykdo jokio aiškinamojo darbo. Umanskij: „Draugas Stroga kaip komunistas atsilikęs, neišlaiko paslapties. Rudenį banditai atėmė 10 tūkst. rublių. Stroga buvo iš anksto pasisakęs, kad važiuos parsivežti pinigų. Pieninės kadrai užteršti“.

Vietos aktyvistai nustatė, kad Luokės valsčiaus vykdomojo komiteto buhalterijai vadovauja „grynas buožinis elementas“ buhalteris Gečas. Tačiau tai dar ne viskas. Komunistas Šašlov, dirbdamas Luokės valsčiaus kooperatyvo pirmininko pavaduotoju, „daleido“, kad kooperatyvo buhalteriu dirbtų „atviras priešiškas buožinis elementas“ Višinskas, kilęs iš stambių „buožių“ šeimos. Juk jis buvo „visiškai atsidavęs Smetonos režimo fašistinei valdžiai“. Tas pats „draugas“ Stroga, pirminės-partinės organizacijos prie valsčiaus vykdomojo komiteto sekretorius, Luokės pieno perdirbimo bendrovės direktorius, į savo vadovaujamą įstaigą laboranto pareigoms priėmė Strakšį, kuris „kaipo piktadarys pataisinėjo už įvairius kyšininkavimus pieno kvitus buožiniams elementams“.

Luokės klubo-skaityklos vedėja dirbo Simanauskaitė. Klubo-skaityklos funkcijos buvo šios: „organizuoti masinės meno saviveiklos ratelius, kelti viešus pasilinksminimus, pritraukti į skaityklą plačias žmonių mases, leisti sienlaikraštį“.

Visada budrus Umanskij atkreipė dėmesį, kad valsčiaus vykdomasis komitetas blogai organizuoja kolektyvinius ūkius ir pasiūlė kolektyviniams ūkiams glaudžiai bendradarbiauti su MGB ir ...apsiginkluoti.

Dar vienas kriminalas. Jau ne sykį minėtas komunistas Luokės valsčiaus kooperatyvo pirmininko pavaduotojas Šašlov susimušė su sribais. Jis girtas užėjo į sribų būstinę, sukėlė ten triukšmą ir muštynes. Už tai jis griežtai išpėtas. Tačiau ne vien už muštynes, bet ir už tai, kad iš „banditų“ ir jų pagalbininkų iš „buožinių“ ūkių nupirko baldus. Šie asmenys šiuo metu ištremti. Tuo jis nusikalto sovietiniam-partiniam aktyvui.

Aštrus ir aršus kritikavimasis komunistiniame tarpusavyje buvo ne vien politinių ir bolševikinių aistrų pasireiškimas, bet ir veiksminga taktika, įvaranti baime, mobilizuojanti, palaikanti karo stovį ir skatinanti nuolatinį budrumą. Juk aplink tiek daug priešų, kurie tik ir žiūri, kaip susilpninti atkuriamą sovietų valdžią.

Netrukus Luokės bolševikus pasiekė tokio turinio lai-

kas: „Aš kaip Luokės kooperatyvo pirmininkas pareiškiu, kad kartu su Šašlov toliau dirbti negaliu, kadangi jam neturiu nė mažiausio pasitikėjimo. Jis drįsta man nesant kambaryje įeiti ir raustis po stalčius bei spintelę. Nepakeldamas daugiau tokios padėties ir nenorėdamas neužtartautai per jį sėsti į kalėjimą, prašau Apkoopsajungos Pirmininką įsitikinti mano pareikšto žodžio teisingumu ir nesant kitos išeities, prašau mane paliuosuoti iš einamų pareigų. Esant tokiam pavaduotojui, toliau dirbti atsiskau. Tegul Partijos apskrities komitetas nepagalvoja, kad aš nenoriu dirbti kartu su komunistu, tai būtų labai klaidinga nuomonė ir man skauda, nes su geru žmogumi ir tikru komunistu darbas vyktų sklandžiai“ (kalba netaisyta; pastaba – mano). Šį laišką 1948 m. liepos mėn. parašė Luokės vartotojų kooperatyvo pirmininkas Speauskis. Nustatyta, kad Šašlov, paėmęs kooperatyvo prekes, jas pardavinėjo Telšiuose ir kitur žymiai aukštesnėmis kainomis. Vėliau kartu su vežiku pasigėrė ir grįžo abu „girti kaip dūmai“. Dėl šio įvykio Luokės milicija jam buvo išsklusi byla.

MVD Luokės valsčiaus poskyrio viršininkas Timofejev mėgdavo reikia nereikia grasinti, kad areštuos tą ar kitą pilietį. Partijos draugai jam priekaištavo, kad tokiu savo elgesiu jis demoralizuoja žmones. Būdamas Upynoje gyventojų susirinkime jis viešai pasakė, kad reikia dirbti taip, kaip dirba apylinkės sekretorius, kuris tuoj viską praneša apie „banditus“. Argi galima taip išdavinėti valstybines paslaptis? Tai atstumia žmones nuo bendradarbiavimo su saugumo organais. Timofejevas susilaukė priekaištų ir dėl to, kad nekovoja su spekuliantais. Grasina, kad netrukus pasodins valkomo sekretorių. Mėgsta girtis, kad daug žmonių pasodino Luokėje į kalėjimą. Jam pareikšta partinė bausmė – papeikimas.

Kandidatas į LKP (bolševikų) narius, MGB darbuotojas Pocevičius turėjo dvi seseris, kurių vyrai buvo miške ir priklausė partizanų būriui. Seserys žinojo, kur konkrečiai jie yra, nes su jais susitikinėdavo. Pocevičiui įsakytą duoti savo seserims užduotį prikalbėti savo vyrus legalizuotis ir atiduoti ginklus saugumo organams. Pocevičiui nurodyta dėti visas pastangas, kad iš miško sugrįžtų jo švogeriai Karitonas ir Širvyys, o jei nesugrįš – jis pats bus pašalintas iš partijos. „Žmogus, kurio švogeriai bandoje, MGB organuose tarnauti negali, nors dirba gerai“ – lyg kirviu nukirto Luokės MGB viršininkas Umanskij. Pocevičius bandė teisintis, o vėliau pareiškė, kad jam tokioje situacijoje tikriausiai teks pasirinkti savižudybę. Valsčiaus partijos komiteto sekretorius Damanauskas jam atsakė: „Mūsų partijos eilėse turi būti švarūs žmonės, todėl nereikia galvoti pasidaryti sau savižudybę. Tai bus banditams juokai, sakys, kad jie patys žudosi. Reikia viską taip daryti, kad pačiam likti partijoje ir sugauti banditus. Todėl susikalbėk su tėvais, seserimis, kad greičiau, iki spalio 15 d. sugrįžtų švogeriai iš bandos. Jei iki to laiko negrįš, jūs būsite išmestas iš partijos ir seserims nebus vietos Lietuvoje“ (kalba netaisyta; pastaba – mano). Toks pokalbis vyko 1948 m. rugpjūčio mėn.

(pabaiga kitame nr.)

Prelatas E. Putrimas lankė Dublino lietuvius

Spalio 30 d. Dublino lietuvius katalikus aplankė prelatas Edmundas Putrimas, Lietuvos Vyskupų Konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovadai. Sekmadienį 14 val. aukotose Mišiose Šv. Andriejaus bažnyčioje, Westland Row, Dubline taip pat dalyvavo ir Dublino arkivyskupas Diarmuid Martin bei parapijos, kurioje glaudžiasi lietuvių katalikų misija Dubline (ir kol kas visoje Airijoje), klebonas kun. Paddy Boyle.

[Mišias susirinko per 200 lietuvių, tarp jų Airijos Lietuvių bendruomenės atstovų iš Dublino ir Cork. Prelatas E. Putrimas buvo pagrindinis šv. Mišių celebrantas, todėl Mišios buvo aukojamos lietuvių kalba. Sakydamas pamokslą, prelatas padėkojo Dublino arkivyskupui už visokeriopą paramą ir supratimą įsteigiant Lietuvių katalikų misiją Airijoje ir sudarytas sąlygas jau vasario mėnesį apaštalausti atvykusiam Telšių vyskupijos kunigui Egidijui Arnašui. Kreipdamasis į gausiai susirinkusius vietos lietuvius, prelatas paragino juos kuo gausiau burtis prie šios misijos, kad išlaikytų savo tikėjimą, tautiškumą ir lietuvišką bendruomeniškumą. Per pamokslą prelato išsakytos mintys ne kartą buvo nutraukiamos audringais pritarimo plojimais.

Arkivyskupas D. Martin, kalbėdamas Mišių pabaigoje, pasidžiaugė susirinkusiais Dublino lietuviais ir pažadėjo visokeriopą pagalbą jų dvasiniams poreikiams ir reikalams.

Po Mišių vyko agapė, kurios metu tikintieji galėjo pabendrauti asmeniškai tiek su prelatu E. Putrimu, tiek su Dublino arkivyskupu D. Martin, su Lietuvos ambasados atstovais Dubline ir su ambasadore Izolda Bričkovskiene.

Spalio 31 d. prelatas E. Putrimas toliau lankė vietos lietuvius.

Kun. Egidijus Arnašius,

Lietuvių katalikų misijos administratorius Dubline, Airijoje

ALTas remia Komunizmo aukų paminklą

Statyba prasidės pavasarį

Amerikos Lietuvių Taryba praneša, kad jau šį pavasarį Komunizmo aukų paminklo statyba bus pradėta JAV sostinėje Washingtone. Paminklo statybos komitetas įveikė paskutinę kliūtį, kai Washingtono planavimo komisija vienbalsiai patvirtino numatyto paminklo planą. Jis bus pastatytas netoliese nuo sostinės Kapitolijaus, prie Massachusetts ir New Jersey gatvių sankryžos. Numatyta baigti paminklo statybą iki metų pabaigos.

Statulos atvaizdas – tarptautinis

Paminklo fondo pirmininkas dr. Lee Edwards pasiūlytą atvaizdą gavo galutinį sostinės administracijos pritarimą. Jis pastebėjo, kad paminklui surasta derama vieta priešais garsaus Georgetown universiteto Teisės mokyklą. Pagal miesto apskaičiavimus pro minėtą sankryžą kasdien pravažiuoja apie 20 tūkstančių automobilių. Paminklui skirtose 900 kvadratinė pėdų aikštėje ant granito pakyls stovės Demokratijos statula. Fondo pirmininkas pažymėjo, kad statulos išvaizda bus tarptautinė, panaši į New York'e esančią Laisvės statulą. Praeiviams paminklas primins apie 100 milijonų komunizmo priespaudos aukų.

Pagerbtas Popiežius Jonas Paulius II

Šių metų gruodžio 13 d. paminklo fondas ruošia metinį renginį, per kurį bus įteiktas Truman-Reagan Laisvės medalis. Šiais metais bus pagerbtas Popiežius Jonas Paulius II pomirtiniu atžymėjimu, kurį priims Vatikano Apaštalinis Nuncijus arkivyskupas Montalvo.

Dalyvavo ALTo kongrese

Prieš kelias savaites paminklo fondo pirmininkas dr. Lee Edward lankėsi Čichagoje, kur dalyvavo ALTo Kongrese. Jo metu padarė išsamų pranešimą apie paminklo projektą. Norintys prisidėti prie paminklo įgyvendinimo ar gauti daugiau informacijos apie paminklo projektą, gali kreiptis į ALTo būstinę.

ALTo informacija

Airijos lietuviai Šv. Andriejaus bažnyčioje. Viduryje – prel. E. Putrimas ir arkivyskupas D. Martin

92-sis Lietuvos Vyčių metinis suvažiavimas

(pradžia nr. 44)

Finansų patikrinimo komitetą sudarė: Elena Nakrosis – Centro valdybos išdininkė, Mary Beth Slakis ir Joseph Stiklius – Centro valdybos išdo patikėtiniai, John Nakrosis, 90 kp., Frances Bumila, 1 kp., Irena Svekla, 3 kp. ir Robert Petkus, 96 kp.

Malda ir Lietuvos Vyčių himnu oficialiai baigėme 92-tąjį Lietuvos Vyčių suvažiavimą/seimą.

Vėliau seimo ruošimo komitetas surengė pobūvį naujai išrinktai Centro valdybai ir garbės nariams ir svečiams. Po to viešbučio pokylių salėje vyko iškilmingas seimo uždarymo banketas.

Iškilmingas banketas

Užbaigus darbo posėdžius ir išrinkus naują Centro valdybą ateinantiems veiklos metams, kiekvienas Lietuvių Vyčių seimas uždarymas iškilmingu banketu. 92-jo seimo uždarymą šventėme šeštadienį, rugpjūčio 13 d. Wyndham Pittsburgh Airport viešbučio pokylių salėje.

Banketą, kuriame dalyvavo apie 140 asmenų, pradėjo seimo komiteto narys Len Barcoucky. Į salę buvo įvesta nauja Centro valdyba ir kiekvienas asmuo pristatytas publikai. Invokaciją sukalbėjo dvasios vadas prel. J. Anderlonis. Buvo pristatyti asmenys prie garbės stalo: garbės narė ir CV pirmininkė Agnes Mickūnas, garbės narys prel. J. Anderlonis, 19 k-pos pirmininkas ir stipendijų komisijos pirmininkas John Baltrus, garbės narė ir garbės narystės komiteto pirmininkė Elinor Sluzas, Lietuvių reikalų komiteto pirmininkas John Mankus, seselė vienuolė Margaret Carney, Šv. Bonaventure universiteto prezidentė ir "Lietuvos draugė".

Elinor Sluzas pristatė už nuopelnus Lietuvos Vyčių organizacijai ir Lietuvai į Garbės narystę šiame seime pakeltą Alexander Mockų. Bet dėl pablogėjusios sveikatos A. Mockus negalėjo dalyvauti suvažiavime. Garbės narystės medalis jam bus įteiktas artimiausiu laiku.

John Baltrus, Stipendijų komiteto pirmininkas išvardino Lietuvos vyčių stipendijas laimėjusius asmenis: Erika Fryburg, 103 kp; Providence, RI - \$2,500 ir Adam Westerling, 136 kp, Hudson-Mohawk, NY - \$1,200.

Lietuvos reikalų pirminko John Mankus pristatyta "Lietuvos draugo" žymeniu buvo pagerbta seselė vienuolė Margaret

Carney, dabartinė St. Bonaventure universiteto prezidentė. Prieš tai seselės Margaret pareigos buvo: vyriausia viceprezidentė Franciscan Charism ir dekanė universiteto pranciškonų instituto ir pranciškonų mokslų tyrinėjimų. Ses. Margaret mokino viso pasaulio pranciškonų institutuose Azijoje, Antonianum Romoje ir skaitė paskaitas JAV, Europoje ir Afrikoje. Ses. Margaret yra pirma moteris įsigijusi doktorato laipsnį (*doctorate in sacred theology*) Pranciškonų institute Romoje. Ji įsigijo bakalauro ir magistro laipsnius Duquesne ir Madonna universiteto, Livonia, MI. Nuo 1988 m. iki 1996 m. Ses.

Iš k.: Ses. Margaret Carey, Lietuvos reikalų pirm. John Mankus ir prel. dr. Juozas Anderlonis Lietuvos Vyčių banketo pobūvio metu

Lietuvos Vyčių garbės nariai banketo metu

R. Juškaitės-Švobienės nuotraukos

Margaret vadovavo Dievo Apvaizdos pranciškonų vienuolynui.

Būdamą jauna mergaite, Ses. Margaret įsijungė į lietuvišką veiklą. Ji dainavo chore Šv. Pranciškaus akademijoje, Pittsburgh, PA. 1959 m. jos pašaukimas traukė pas Šv. Pranciškaus seseles Whitehall, PA. Kaip jauna mokytoja, Ses. Margaret dirbo įvairiose lietuvių parapijose ir susipažino su daugeliu lietuvių kunigų. Kai Lietuva vėl buvo laisva, vysk. P. Baltakis, OFM, pakvietė Ses. Margaret dalyvauti dvasiškų konferencijoj Utenoj. Dvi vienuolės vyko Lietuvon, kur buvo įkurta Šv. Klaros mirštančiųjų ligoninė (*hospice center*).

Seselė Margaret lankėsi Lietuvoje 1995 m. stebėti ir suprasti vienuolių veiklą ir galimybę padėti Lietuvos žmonėms. Tas apsilankymas paliko gilų įspūdį jos širdyje ir supratimą apie vargstančius žmones, kurie stengiasi atstatyti ekonominį, socialinį ir dvasinį gyvenimą.

Ses. Margaret labai norėtų pranciškonų universitete priimti studentus iš Lietuvos. Šiais metais Lietuvos studentas ir krepšininkas Saulius Dumblauskas baigs šį universitetą.

Oficialioji banketo dalis buvo baigta centro valdybos pirmininkės Agnės Mickūnos žodžiu. Ji pareiškė nuoširdžią padėką centro valdybai už bendradarbiavimą ir seimo rengimo komitetui už gražų priėmimą ir seimo suorganizavimą ir pasitikėjimą praėjusių metų kadencijai. Dėkojo visiems už išrinkimą dar vienų metų kadencijai. Dirbsime kartu ir būsimie vieningi - išreiškė pirmininkė. Linkėjo visiems geros ir saugios kelionės grįžtant į savo namus. Susitiksime ir vėl Floridoj per 93-ąją suvažiavimą, kuri ruošia LV Centro valdyba.

Suvažiavimo komiteto vardu Len Barkousky padėkojo visiems delegatams ir svečiams už dalyvavimą suvažiavime ir visiems suvažiavimo komiteto nariams. Oficialioji banketo dalis baigta prel. J. Anderlonio sukalbėta malda.

Buvo malonu pašokti, pabendrauti ir atnaujinti pažintis su senai matytais draugais. Delegatai ir svečiai turėjo malonų ir atmintiną laiką.

Suvažiavimą baigiant

Sekmadienį, rugpjūčio 14 d., suvažiavimo užbaigimo Šv. Mišios už Lietuvos Vyčius buvo atnašaujamos Dievo Apvaizdos pranciškonų vienuolyne. Prieš Mišias visi susibūrė prie Nekaltos Marijos koplyčios laiptų oficialiai seimo nuotraukai.

Šv. Mišias koncelebravo prel. Juozas Anderlonis, prel. Algimantas Bartkus ir kun. Antanas Markus. Prieš Šv. Mišias prel. J. Anderlonis vadovavo ritualui, kur buvo įteikti ketvirto laipsnio medaliai. Nauja centro valdyba davė savo priesaiką. Savo uždarymo pamoksle prel. Anderlonis kalbėjo kaip labai yra tinkamas šių metų šūkis: "Tikėjimas, laisvė ir brolybė". Juk susirinkome iš visų JAV valstijų dalyvauti suvažiavime.

2005 metų seimas/suvažiavimas buvo darbingas ir sėkmingas. Pasimatysime ateinančiais metais 93-jame seime, kuris vyks Orlando, FL, rugpjūčio 3-6 d.

Regina Juškaitė Švobienė

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba

praneša, kad 2006 m. gegužės mėnesio pirmuosius du savaitgalius vyks rinkimai į JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybą. Balsuoti galės visi JAV gyvenantys, 18 metų sulaukę ir vyresni lietuviai.

Rinkiminiam komitetui vadovauti sutiko Vida Jankauskienė, NY LB Apylinkės pirmininkė, Lietuvių Religinės Šalpos reikalų vedėja ir veikli skautė. Jai talkins komiteto nariai Monika Kungienė, Vida Penikienė, Aldona Marijošienė, Paulius Sabalis ir Tomas Sparauskas.

Balsavimas yra ytin svarbus JAV lietuvių visuomenei. Pagyvėja susidomėjimas mūsų organizuota veikla, sujudą diskusijos, pagaliau tie, kurie apsisprendžia balsuoti, tuo pačiu pasijunta priklausantys JAV lietuviškajai visuomenei.

Rinkimams artėjant bus paskelbta daugiau įvairios informacijos, įskaitant kandidatų į LB tarybą biografines žinias.

Vaiva Vėbraitė, JAV LB Krašto valdybos pirmininkė

Worcester, MA

Svečiai iš tėvynės Lietuvos

Rugsėjo mėnesį viešėjo pas mus buvę ilgamečiai Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos nariai Izabelė Parulienė ir Henrikas Ulrichas, atvykę iš tėvynės Lietuvos, į kurią pastoviam gyvenimui išsikėlė prieš trejus metus. Buvo malonu nors trumpam susitikti ir pagyventi tais gražiais praeities prisiminimais ypač šauliškoje veikloje. Gaila, kad turėjo prieš mūsų vado Algirdo Zenkaus suakutintų 85 metų ruošiamą šventę išskristi atgal į tėvynę Lietuvą.

Janina Miliauskienė

Naujoji LŽS valdyba veiklą pradėjo

Lapkričio 12-13 d.d. Chicagoje lankęsis Lietuvių Žurnalistų Sąjungos (LŽS) valdybos pirmininkas Kęstutis Miklas perdavė šios organizacijos antspaudą bei dokumentų archyvą naujai išrinktos valdybos pirmininkui Edvardui Šulaičiui.

Taip pat įvyko pasikeitimas LŽS naujojoje valdyboje. Iždininko pareigoms išrinktas Bronius Juodelis, dar nepradėjęs eiti šių pareigų, jų atsisakė. Jo vieton buvo pakviestas bei sutiko eiti iždininko pareigas žinomas JAV lietuvių visuomenėje fotografas, įvairių išėivijos spaudos leidinių bendradarbis Jonas Tamulaitis.

Pradėdama veiklą naujoji organizacijos valdyba laukia visų LŽS narių pasiūlymų, o taip pat kviečia visus išėivijos žiniasklaidos bendradarbius tapti naujais šios organizacijos nariais. LŽS nario metinis mokestis yra simbolinis – tik 5 doleriai, nariai gauna pažymėjimą.

Visais klausimais galima kreiptis į LŽS valdybos pirmininką paštu adresu: Edvardas Šulaitis, 1330 S.51 Ave., Cicero, IL 60804; el.paštu: esulaitis@comcast.net arba telefonu: 708 652 6825.

LŽS inf.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE organizacijos seime pabuvojus

Naujienos iš 68-tojo seimo Chicagoje lapkričio 12-13 dienomis

Edvardas ŠULAITIS

Lapkričio antrąją savaitgalį Chicagoje buvo pravestas seniausios JAV, o kiek žinome ir pasaulyje lietuvių organizacijos, kuri sutrumpintai vadinasi SLA, seimas. Apie jį čia ir norime plačiau pakalbėti ir mintimis pasidalinti su skaitytojais.

* * *

Nors Seimo antrąją dieną buvo prisaikdinta 2005 gegužės mėn. išrinkta vykdomoji valdyba su Vytautu Kasniūnu priešakyje, tačiau šis dar sekmadienio popietę įvykusiame pirmajame jos posėdyje atsistatydino. Ten pat į jo vietą buvo paskirtas naujas žmogus – Kęstutis Miklas iš Floridos, senas SLA veikėjas, kitų lietuviškų organizacijų darbuotojas. Tame pačiame posėdyje paskelbta dar viena naujiena – antro vicepirmininko posto įsteigimas, ir kad į jį buvo pakviestas Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas – adv. Saulius Kuprys. Naujasis pirmininkas pareigas pradės eiti nuo gruodžio pradžios.

Seimą pradėjo V. Kasniūnas

Pirmąjį Seimo posėdį, įvykusį Hilton Garden Inn viešbutyje (šalia anksčiau numatytos Hampton Inn), pradėjo pats prezidentas V. Kasniūnas, kuris paskaitė ir malda. Buvo sugiedotas Lietuvos himnas, o taip pat vyko sveikinimai. Sveikintojų tarpe buvo ALTO pirmininkas S. Kuprys, Tautos fondo pirmininkė iš New Yorko Giedrė Kumpikaitė, Lietuvos Vyčių organizacijos veikėja Loreta Stukienė, Lietuvių žurnalistų sąjungos pirmininkas Edvardas Šulaitis. Mandatų delegatams įteikimui vadovavo iš New Yorko atvykusi SLA sekretorė Genovaitė Meiliūnienė ir raštinės darbuotoja Elena Naujickienė.

Trumpą pranešimą padarė prezidentas V. Kasniūnas. Jis nusiskundė, jog dėl ligos ilgesnį laiką negalėjo tinkamai eiti pareigų, todėl ne visi užsimojimai buvo įvykdyti.

Jis Seimo programos pravedimui pakvietė vadovauti K. Miklą, kuris tose pareigose išbuvo iki pat Seimo pabaigos – sekmadienio pietų.

Ilgas SLA sekretorės G. Meiliūnienės pranešimas

Sekretorė perskaitė pagrindinį Seimo raportą, kuris taip pat buvo atspausdintas atskiru leidiniu ir turėjo 19 puslapių. Jame sekretorė palietė visas SLA veiklos sritis, pradedant narių skaičiumi ir baigiant išvadomis apie organizacijos stovį.

Ji skaičiais pailiustravo narių skaičiaus mažėjimą

(kasmet dėl mirties ar apdraudos atsiėmimo netenkama daugiau kaip šimto narių).

Pranešėja nurodė apdraudos rūšis, kurios siūlomos žmonėms. Jų yra keturių rūšių. Be sveikatos patikrinimo galima apsidrausti iki 5000 dol. sumos iki 75 m. amžiaus. Su gydytojo pažymėjimus ši suma gali pakilti iki 10 000 dol. Taip pat veikia pašalpos ligoje skyrius.

Sekretorė gana išsamiai apibūdino SLA pagrindinį turtą (*assets*), atsakomybę (*liabilities*) bei kitus dalykus. Taip pat nurodė pozicijas, kur pinigai yra investuoti.

Ji kalbėjo apie paskutinių trejų metų pajamas (jų turėtą 703 848 dol.), o taip pat ir išlaidas (jų būta 260 235 dol.) Per tą laiką nupirkta bonų už daugiau nei 400 000 dol. (taigi padaryta naujų investicijų).

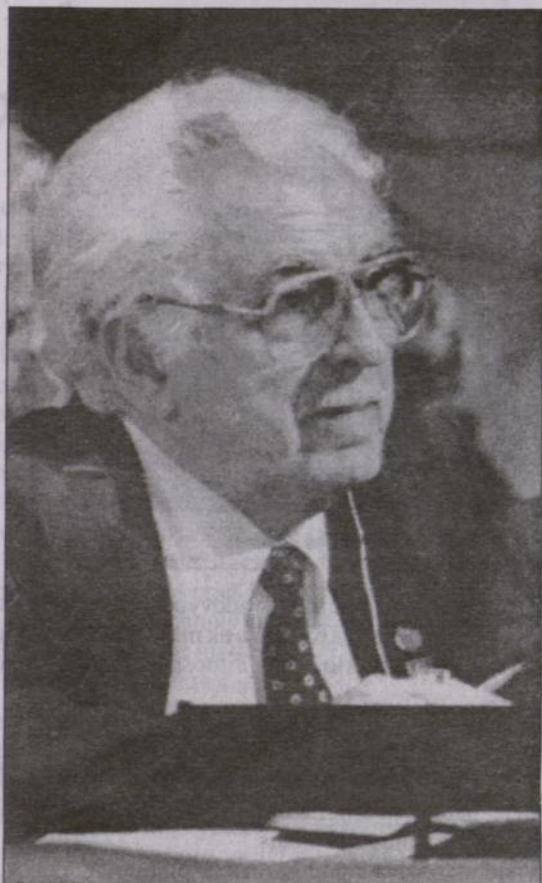
Buvo paliesti ir kiti reikalai, jų tarpe ir SLA nuosavybė New Yorko miesto centre (307 W 30th Street), kur yra žemės sklypas su keturių aukštų namu. Šioje vietoje yra įsikūrusi SLA cento raštinė ir archyvas. Turto rinkos vertė dabar yra apie milijonas dol.

SLA finansškai tvirta, bet narių skaičius mažėja

Savo ilgo pranešimo pabaigoje G. Meiliūnienė konstatavo įdomias išvadas. Ji teigė: "Mūsų organizacija finansiniu požiūriu yra tvirta, tačiau narių skaičiumi mes vis mažėjame". Tai pasakiusi, pranešėja pažymėjo: "Susivienijimo gyvybė – mūsų nariai. Kuopų veikla yra fraternalizmo pagrindas mūsų egzistavimui. Esant tokiai padėčiai, Susivienijime tolygiai mažėja finansinės galimybės mūsų išlaidoms, tiksliau – Susivienijimo išsilaikymui".

Ji nurodė, jog Susivienijimas šiandien apjungia 122 kuopas. Deja, iš jų apie 70 jau nebeturi finansų sekretorių, ir visas darbas atitenka centrinės įstaigos New Yorko tarnautojoms. O jų sąrašas: Helen Brazauskas, Lucia Alinskas, Živilė Jurevičius, Elena Naujickienė.

Baigdama savo pranešimą, sekretorė dėkojo Susivienijimo veikėjams, kuopų valdyboms, ypač finansų sekretoriams už draugišką bendradarbiavimą su nariais ir centru.

Kęstutis Miklas - naujasis SLA valdybos pirmininkas
nuotr. V. Maželio

Kiti šeštadienio pranešimai ir diskusijos

Po pietų pertraukos trumpus pranešimus padarė išdininkė Loretą Stukienė, o taip pat ir išdo globėjas Lionginas Kapeckas. Kadangi apie tas sritis jau buvo kalbėjusi sekretorė, tai jie pasitenkino trumpomis mintimis.

Po to vykusiose diskusijose dėl pranešimų pasisakė visa eilė žmonių, kurie buvo maloniai nustebinti, kad, nors ir mažėja narių, organizacijos pajėgumas (taip vadinamas "salvancy") yra labai geras ir siekia apie 173 proc. Kadangi SLA yra inkorporuotas Pennsylvanijos valstijoje, tai jo Apdraudos departamentas kas ketveri metai padaro plačią visų SLA vedamų knygų, dokumentų, turto reviziją.

Ypatingai gerai apie tai atsiliėpė senas Susivienijimo narys advokatas John Lapinski, N. Boxter ir kiti kalbėjusieji.

Pirmininkaujantis tada pakvietė įvairių komisijų atstovus duoti savo pranešimus. Pasirodė, kad dauguma komisijų pirmininkų ar narių negalėjo Seime dalyvauti (kai kurie serga, kiti jau mirę), tai šis punktas gana greitai

praėjo.

Buvo diskutuojama ir apie Susivienijimui gimininę Tėvynės mylėtojų draugiją, kuri anksčiau savo suvažiavimus rengdavo drauge su SLA seimais. Tačiau apie šios draugijos veiklą pastaruoju metu nieko negirdima. Duota mintis tuo reikalu būtinai pasidomėti. Anksčiau SLA atstovu TMD buvo V. Kasniūnas. Dabar šis tas pareigas perdavė E. Šulaičiui.

Šeštadienio programa buvo užbaigta bendra delegatų vakariene Hilton Garden Inn viešbutyje, kur iš įvairių vietovių suvažiavusieji ne tik vaišinosi, bet ir dalinosi išpučiais, pramogavo.

Sekmadienio programa buvo trumpesnė

Seimo posėdžiai sekmadienį prasidėjo dar prieš 10 val. ryto K. Myklo perskaitytu pirmosios dienos protokolu. Čia taip pat buvo pranešta, jog Seime dalyvauja 21 delegatas, neskaitant vykdomosios valdybos bei kitų narių ar svečių.

Svarbiausioju sekmadienio programos punktu buvo diskusijos SLA veiklos klausimais, o taip pat ir 2005 m. gegužės mėn. įvykusių rinkimų rezultatų pristatymas. Čia pranešta, kad į prezidento postą išrinktas V. Kasniūnas, į viceprezidentus – Nellie Bayoras-Romanas, į sekretorius G. Meiliūnas, į išdininkus – L. Stulcas, į išdo globėjus – L. Kapeckas ir N. Boxter, į daktarus kvotėjus – dr. Aldona Skripienė. Viceprezidentė N. Romanas dėl ligos į seimą neatvyko. Taip pat nedalyvavo ir dr. A. Skripkus.

Visus dalyvavusius vykdomosios valdybos narius prisaikdino K. Miklas.

Buvo pranešta, jog bus atgaivintas SLA organo – "Tėvynės" laikraščio leidimas. Jo redaktoriumi pakviestas jau praėjusiame seime patvirtintas buvęs ilgametis šio laikraščio bendradarbis E. Šulaitis.

Seimo pabaigoje prezidentas V. Kasniūnas pristatė SLA organizacijai nusipelnusius 4 narius, kurie yra pakelti garbės nariais. Du iš jų – JAV gimę lietuviai, kiti du – daugiau nei pusšimtį metų čia gyvenantys ir dirbantys žmonės. Tokiais buvo paskelbti adv. J. Lapinski, N. Boxter, K. Miklas ir E. Šulaitis.

Suvažiavimas buvo užbaigtas mintimi, kad reikia stengtis galimai daugiau darbuotis šios seniausios pasaulyje lietuvių organizacijos naudai, ypač didinant naujų narių skaičių, į jų eiles įtraukiant ir neseniai į JAV atvykusius mūsų tautiečius. Kad tai būtų sėkmingiau įgyvendinta, nuspręsta apie SLA plačiau pradėti skelbti visoje lietuviškoje spaudoje.

Kadangi dvi panašios lietuvių organizacijos (katalikų ir darbininkų) jau dingo iš horizonto, tai likusi tik viena – SLA turi tęsti senas tradicijas.

Reikia manyti, jog po šio, palyginus sėkmingo, seimo, SLA atsisaus ir tęs savo veiklą, kaip būdavo prieš kelis dešimtmečius. Dar reikia pridėti, jog sekanciais – 2006 metais bus rengiamasi paminėti organizacijos jau 120-ją sukaktį.

Worcester, MA

ALGIRDAS ZENKUS

šventė 85 metų sukaktį

Algirdas Zenkus spalio 1 d. Maironio Parke atšventė 85 metų amžiaus sukaktį. Puotą suruošė sūnūs ir žmona Darata. Svečių prisirinko pilna salė. Sukvietė gimines, draugus, pažįstamus, Naujosios Anglijos šaulių kuopų narius. A. Zenkus nuo gimnazijos laikų priklausė ne tik Lietuvos Šaulių Sąjungai, bet ir Lietuvos Skautų organizacijai. Tą prisirišimą prie Šaulių Sąjungos paveldėjo iš savo tėvų, kurie buvo aktyvūs veikėjai ir Algirdas sekė jų pėdomis.

Jo tėvai atvyko į JAV prieš Pirmąjį pasaulinį karą, apsigyveno Chicagoje, kur Algirdas ir gimė. 1922 m. tėvai su Algirduku grįžo į tėvynę Lietuvą. Algirdas siekė mokslo. Gimnaziją baigė vokiečių okupacijos metais. 1944 m. karo audra nubloškė į Vokietiją, kur išgyveno iki 1947 metų. Būdamas Amerikos pilietis, tais metais grįžo atgal į JAV. Po šešių mėnesių įstojo į kariuomenę. Algirdas kaip Amerikos karys dalyvavo Korėjos kare. 1952 m. išėjo į atsargą pirmos klasės viršilos laipsniu.

Sukūrė šeimą ir apsigyveno New Jersey valstijoje. Vėliau persikėlė į Worcester, MA, ir įsijungė į įvairius lietuviškos veiklos darbo barus. Algirdas ne tik šaulys, skautas, bet turi vaidybos, meno, poezijos, literatūrinius sugebėjimus, tačiau didžiausia svajonė – šauliai.

1954 m. atkūrus Lietuvos Šaulių Sąjungą tremtyje, prasidėjo šaulių kuopų steigimas lietuviškuose telkiniuose. Greitai jos suzydėjo ir Naujoje Anglijoje: Bostone – Jono Vanagaičio kuopa, Broctone – Martyno Jankaus kuopa ir pati jauniausia – Dr. Vinco Kudirkos kuopa Worcesteryje. Algirdas Zenkus 1971 m. steigiamajame susirinkime buvo pirmasis sekretorius, kuopos įsteigėjas – muzikas Albertas Mateika (miręs).

Po kurio laiko Algirdas buvo išrinktas šios kuopos pirmininku, o 1975 m., įsteigus Naujosios Anglijos Trakų šaulių rinktinę, jam teko eiti ir čia tas pačias pareigas.

1978 m. Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos pastangomis Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios šventoriuje buvo pastatytas „Žuvusiems už Lietuvos laisvę“ paminklas, kurio projektą paruošė pirm. A. Zenkus. Jis rūpinosi ir šaulių tautiniu ir kultūriniu klestėjimu.

Metai bėgo, keitėsi laikai, keitėsi žmonės, keitėsi ir šalių veikla. Daugelis buvusių šaulių Trakų Rinktinėje Naujoje Anglijoje yra iškeliavę į Amžinybę, kiti skundžiasi įvairiomis negaliomis, o naujieji mūsų tautiečiai, atvykę iš tėvynės Lietuvos, nepapildė prarėtusių mūsų gretų Naujoje Anglijoje, todėl šaulių veikla pasiliko labai liūdna.

Sugriuvus „geležinei uždangai“, 50 metų skyrusiai mus nuo tėvynės Lietuvos, kai tik susidarė palankios sąlygos, vadas g.n. A. Zenkus užmezgė ryšius su Lietuvoje atsikuriančia Šaulių Sąjunga. Trakų rinktinė tuoj įsteigė „Lietuvos Šaulių fondą“ ir pradėjo telkti lėšas padėti Lietuvos šauliams jų sunkioje padėtyje. Už Aktyvią šaulišką veiklą A. Zenkus apdovanotas Lietuvos Šaulių

Algirdas Zenkus

Sąjungos ir čia iševijoje šaulių vadovybės daugeliu įvairių laipsnių žymenimis. Čia paminėta tik maža dalelė jo atliktų darbų tiek šaulių veikloje, tiek kituose kultūrinio darbo baruose.

Sukaktuvinėje puotoje pirmiausia Tėvelį, o ir visus svečius trumpu žodžiu pasveikino jauniausias sūnus Vytautas, kuris vadovavo programai. Pakvietė Šv. Kazimiero parapijos kleb. Kun. Ričardą Jakubauską sukalbėti invokaciją prieš pietus.

Visiems pasivaišinus gardžiais pietumis sukaktuvininkui giedojome „Ilgiausių metų“, ir juos palydėjome šūksniais Valio! Valio!.. Sukaktuvininkas buvo pakviestas prapjauti jo garbei skirtą didžiulį tortą, kuriuo visus vaišino: šalia jo ant stalo puikavosi dar mandresnis „Šimtalapis“ tortas, o jo skanumas... jį atvežė giminaitė Danutė Zenkienė iš New Yorko.

Sekė sveikinimai: sveikino Jono Vanagaičio šaulių kuopos vadė Birutė Šakenienė iš Bostono; dr. Vinco Kudirkos kuopos vadas Arūnas Grigalauskas iš Worcesterio; taip pat Worcesterio LB apylinkės pirm. Romas Jakubauskas kartu ir skautų vardu pareiškė, kad Algirdas Zenkus skautų organizacijoje buvo vienas iš tų šulų, kuris niekada neatsisakė jokio darbo. Aldona Kriss paskaitė kelis eilėraščius.

Sukaktuvininkas padėkojo visiems už atsilankymą ir pristatė savo šeimą – tris sūnus su jų šeimomis: Algirdą, Mindaugą ir Vytautą, jų žmonas, vaikus, anūkus, proanūkius. Žmona Darata kartu su vaikais rūpinosi savo vyro Algirdo 85 metų sukakties švente.

Akordeonistas Stasys Šimkus paskleidė gražių dainų melodijų garsus, suskambėjo dainos, kurios suteikė dar pakilesnę nuotaiką: pradėjome sukti ratelius (net Onutė Pajėdienė, kuri visada skundžiasi savo negalėmis, sukosi ratelyje). Kitus šokius, žaidimus pravedė Verutė Šimkienė. Buvo linksma visiems: muzika, šokiai, dainos, žaidimai tęsėsi iki vakaro...
Janina Miliauskienė

Įteikta Lietuvių Fondo Švietimo premija

Edvardas ŠULAITIS

Lapkričio 5 d. Pasaulio Lietuvių centro rūmuose Lemonte buvo neeilinė šventė: tos dienos vakarą čia buvo įteikta Lietuvių Fondo dr. Antano Razmos vardo premija už pasižymėjimus švietimo srityje.

Ši kartą premija teko A.P.P.L.E. organizacijai – Amerikos švietimo specialistams (lietuviams ir amerikiečiams), kurie važiuoja į Lietuvą ir ten ruošia kursus pedagogams ar kitaip jiems pagelbsti. Premiją įteikiant dalyvavo LF valdybos ir premijos skyrimo komisijos pirmininkė Sigita Balzekienė, dr. Antanas Razma, dr. Jonas Valaitis, Statė Petersonienė. O ją atsiėmė Kanadoje gyvenanti šios organizacijos buvusi pirmininkė Irena Ross.

Irena Ross čia tarė ilgesnį žodį, kuriame suminėjo ir apibūdino visus šios prieš 15 metų įsteigtos organizacijos pirmininkus (daugumoje moteriškos giminės), o taip pat plačiau išsitarė apie jos veiklą.

Ji savo kalbą baigė taip:

“Mūsų tikslas tebėra ugdyti demokratinius principus ir padėti Lietuvai užimti savo vietą 21-mo šimtmečio pasaulyje ir komercinėje rinkoje. Orientuojame savo įnašą prie svarbiausių kriterijų reikalingų tai atsiekti. Tai yra: kritiškas mąstymas, kooperatinis mokymasis, dvasinių ir socialinių vertybių svarba, civilinė teisė, charakterio ugdymas ir tautinio sąmoningumo skatinimas.

“Jūsų dosni piniginė premija mus įgalins tęsti savo užsibrėžtą misiją Lietuvoje. Nors APPLE lektoriai yra savanoriai, kurie aukoja ir laiką ir ekspertizę, bet plataus masto organizacijos paslaugų teikimas ir išlaikymas pareikalauja gan stambių išlaidų. O dolerio vertei kritus, tos išlaidos vis didėja ir didėja. Taigi esame Jums širdingai dėkingi už Jūsų suteiktą labai reikalingą paramą.

Taigi baigdama noriu dar kartą padėkoti Lietuvių Fondui už mūsų draugijos reanimacinį finansinį išgydymą, nes šių 2005-tų metų vasaros kursams pasibaigus, mūsų finansinė sveikata buvo smarkiau negu bet kada iki šiol sužlugus. Ir Jūs ir mes gerai žinome, kad čia ne pirmas kartas, kad Lietuvių Fondas yra ištisęs savo dosnią ranką APPLE draugijai. Mes tai visada vertiname ir tebevertiname savo, o ypač mūsų kolegų, Lietuvos pedagogų vardu.

Neabejotinai, ateityje ir vėl ištiesime savo ranką su prašymu mums padėti. Tikiuosi, kad Dievo Apvaizda įtakos Jūsų sprendimams ir kad vėl sulauksime iš Jūsų finansinių transfuzijų, kurios prisidės prie mūsų išlikimo tol, kol būsime reikalingi Lietuvos švietimo kontekste.”

[Ši metinį LF rudens pokylį susirinko apie 400 tautiečių, kurie išklausė įvairių kalbų (čia sveikino Lietuvos gen. konsulas Chicagoje Arvydas Daunoravičius, LF Tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas ir kiti). Programą

sumaniai pravedė Jūratė Mereckienė ir Tadas Kubilius. Invokaciją sukalbėjo Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos vadovas kun. Algirdas Paliokas. Svečiai skaniai pavakarieniavo, o taip pat smagiai pasišoko, skambant populiaraus brolių Švabų ansamblio garsams.

Reikia pažymėti, jog APPLE organizacijos atstovai įteikę 25 tūkstančių dolerių čekį, prie scenos rikiavosi studentų būrys, kuriems LDF tarybos pirmininkas V. Kamantas perdavė stipendijų čekius. Juos čia iškvietė LF Studentų pakamosijos pirmininkas Kęstutis Jėčius. Čekius gavo 13 jaunuolių, kurie gyvena Chicagoje ar jos apylinkėje. Dešimtis iš jų siekia bakalaurą, vienas – magistro ir du – daktaro laipsnių.

Daugumas šio neeilinio vakaro svečių buvo ilgamečiai Lietuvių Fondo rėmėjai, kurie su visų kitų mūsų tautiečių pastangomis yra sudėję arti 16 milijonų dolerių kapitalo. Jie į namus išsinešė LF Tarybos pirm. V. Kamanto raginimą, jog reikia galimai greičiau sudėti iki tos sumos trūkstantus 95 tūkst. dolerių, nes tada “bus galima dar daugiau uždirbti ir daugiau remti prasmingus ir didelius lietuviybės išlaikymo darbus”.

Dr. Benedikto V. ir Gražinos Čaplikaitės Mačiukų Aukšinis jubiliejus

Aldona PRAPUOLENYTĖ

Saulėtą 2005 m. rugsėjo 11 dieną dr. Benediktas Vytenis ir Gražina Mačiukai, giminių ir draugų tarpe, atšventė vedybinio gyvenimo aukštinį jubiliejų. Jų vaikai – dr. Laura ir dr. Jonas – pokylį suruošė Naujajai Anglijai būdingame Inn on Woodstock Hill viešbutyje – restorane. Svečiai rinkosi į tarp Connecticut kalvų ir vingiuotų kelių pasislėpusius, gėlių žiedais (dar ir rožės žydėjo) pasipuošusius baltus namus.

Nuoširdžiai jubiliatų sveikinami, bematant tauriais gėrimais ir karštais užkandžiais vaišinami restorano patarnautojų, svečiai vieni su kitais šnekučiavosi, atnaujino pažintis, o balkone prie stalelių prisėdę ir rimtai politikavo. Buvo visokeriopai šilta, malonu ir įdomu.

Iškilmingiems pietums prasidedant, jubilatai Benediktas V. ir Gražina Čaplikaitė Mačiukai, Marijos Nekalto Pr. vienuolyno kapelionui kun. Vytautui Gedvainiui skaitant liturgines maldas, atnaujino Moterystės sakramento pasižadėjimus. Kunigas Vytautas juos ir susirinkusius palaimino, prašydamas Dievo palaimos jubiliatų ateičiai.

Toliau, kaip įprasta, sekė sveikinimai. Jaunųjų pabrolų Rimas Černius, po ilgesnės jaunų dienų apdūmojimo kalbos, pakvietė šampano taurei ir "Ilgiausių metų". Kaip gera, kad po 50 metų, prie jubiliatų stalo

sėdėjo ir buvęs pabrols Rimas Černius su žmona. "Kai mes juos sveikinam su jų nugalėjimais 50-čia metų, jų ir vaikų pasiektais laimėjimais, jie tik vieni žino, kas juose slepiasi..." Connecticut draugų ir savo šeimos vardu sveikino jų artimas bičiulis Jonas Kova. Sveikinimus užbaigė duktė Laura. Ji paskaitė jai adresuotą, savo krikštų tėvo, Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus ir ponios Adamkienės sveikinimus. Šiltus ir brangius sveikinimus lydėjo graži, elegantiška skulptūra. Dr. Benediktas buvo prezidento klasės draugas Kauno "Aušros" gimnazijoje, o Chicagoje – Valdo ir Almos Adamkų jungtinių liudininkas – pabrols.

Vaišių metu sūnus Jonas parodė tėvų jaunystę foto montaže ir davė progos nusišypsoti, pasijuokti. Pokyliui vadovavo Laura. Ji pakvietė savo Tėvelį užbaigti formalią šventės dalį. Jubilatas nemėgsta ilgų kalbų, tad jo žodis trumpas: padėka vaikams už šventės suruošimą, o giminėms ir draugams, kai kuriems iš toli atvykusiems, už dalyvavimą. Nedaug buvo žodžių, bet jie skambėjo šiltai ir nuoširdžiai.

Sekė karališki pietūs. Puikiai pasivažiinę, svečiai dar gerą valandėlę šnekučiavosi, juokavo, o Gražina, prie kiekvieno stalo pribėgdama, visus kalbino, visiems dėkojo.

2005 m. rugsėjo 11 d. Mačiukų 50-ties metų vedybinės sukakties metu. Dalies svečių apsupti, sėdi (iš dešinės): dr. Laura Mačiukaitė, dr. Benediktas ir Gražina Mačiukai, dr. Jonas Mačiuka, sesuo Birutė Kožickienė, draugės Danutė Brazdžionienė ir Jurgita Kovenė.

Kas tie jubilatai kaltininkai?

Benediktas V. Mačiuka gimė Kaune pulk. Antano ir dantų gydytojos Antanės Vaitelytės Mačiukų šeimoje. Turėjo brolį Vytautą – vėliau skulptorių ir poetą, Sibiro tremtinį. Benediktas pradžios mokyklą lankė ir „Aušros“ gimnazijos 7 klases baigė ne tik su dabartiniu Lietuvos prezidentu, bet ir su dabartiniu Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininku Gabrielium Žemkalniu bei kitais dar gyvais ir spalvingais aušrokaais.

Nuo komunistų pabėgo į Vokietiją. Hanau lietuvių tremtinių gimnazijoje baigė 8-tą klasę kartu su būsimąja žmona Gražina Čaplikaitė, tada dar tik eiline klasės drauge. Bet „pranašai“ jau tada kitokiomis užuominomis kalbėjo.

Buvo taip: Birutė, Gražinos sesuo, lipo į antrą aukštą (stovykla buvo kareivinių pastatų) vilkdama sunkų maišą. Benius, taip dr. Mačiuką draugai ir giminės vadina, prisivijo ją, pasisiūlė tą sunkenybę užnešti ir nunešti ligi ilgo koridoriaus gale esančio jų buto. Atidarius duris Birutė sako Gražinai: „Nieko prieš neturėčiau, jei jis būtų tavo vyras“.

Gražina Čaplikaitė yra policijos viršininko Vinco Čapliko ir kybartietės Viktorijos Zubrickaitės duktė, augusi, pradžios mokyklą lankiusi Kėdainiuose, Tauragėje. Kybartuose baigė septynias klases. Iš ten ir pažįstu jos šeimą. Į žemesnės klasės gimnazisčių mažai septintokės ar aštuntokės kreipėme dėmesio, todėl su Gražina Kybartų gimnazijoje draugystės nebuvo. Kitaip atsitiko, kai Putnamo seselių kviečiama pas jas prieš 17 metų atvykau ir daviau pasižadėjimą joms talkininkauti apaštalavimo darbuose. Tada susitikom su Gražina jau kitomis aplinkybėmis. Per tuos ilgus 17 metų išaugo artima draugystė. Rišo praeitis, rišo ir bendri interesai. Koncertai, operos, baletas Connecticut Universiteto Jorgenson auditorijoje ir New York Metropolitan operoje, N.Y. muziejai, katedros...

Jau virš 10 metų Gražina vadovauja 6 moterų knygos klubui. Jos skatinamos, renkamos 9-10 kartų metuose pasidalinti įžvalgomis apie vis naujai perskaitomas knygas: išleidžiamas Lietuvoje ir taip pat praeityje atspausdintas tremtyje gyvenančių ar gyvenusių rašytojų.

Gražina JAV atsirado 1948 metais. Pirmiausia Lynn, MA, o vėliau su seserimi Birute ir mama – Baltimore, MD. Gavusi stipendiją, studijuoja Bostono universitete ir 1952 m. gauna vokiečių kalboje bakalaurą. Persikelia į Chicago. Padirbėjusi metus laiko Catholic Charities organizacijoje, priimama į prestižinį University of Chicago ir 1955 m. baigia Social Service Administration mokyklą magistro laipsniu. Gražinai tarnybos durys atsiveria lengvai... Bet, svarbiausia, į Beniaus širdį...

Benediktas Vytenis Mačiuka su savo motina 1949 m. atvyko į JAV, į Chicago. Neišvengia darbo fabrike, bet po kelerių metų jau studijuoja žymiajame University of Chicago „Tarptautinius santykius“. 1954 m. gavęs magistro laipsnį, pasilieka dirbti universitete, kaip *research assistant*.

Išsipildo Birutės „pranašystė“. 1955 m. rugsėjo 11 d.

Chicagoje – M. N. Pr. Brighton Park bažnyčioje, Gražinos pusbrolio kun. K. Pečkys, SJ, juos sujungia Moterystės sakramentu, liudijant dabartiniam Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui ir Aldonai Ščiukaitei, dabar Meilienei.

Nuo 1959 m. Mačiukai gyvena Storrs, CT. Jis dėsto Connecticut universitete moderniąją Europos ir Rusijos bei Sovietų Sąjungos istoriją. Parašęs disertaciją apie Baltijos valstybių sovietizaciją, Chicagos universitete gavo daktaro laipsnį ir nuo 1967 iki 2002 m. dėstė asociate profesoriaus titulu istorijos fakultete. Gražina gauna darbą Connecticut valstijos mokyklų sistemoje kaip socialinė darbuotoja.

Per tą nelengvą kūrimosi laikotarpį Storrs, CT, Mačiukai rūpinosi savo brangiomis motinomis ir augino du mylimus sūnus ir dukrą. Dideliam tėvų džiaugsmui, visi trys vaikai gerai mokėsi ir siekė mokslo aukštybių. Tėvai juos visokeriopai rėmė, nevaržydami jų pasirenkamų specialybių... Jonas turi doktoratą architektūroje, Laura – psichologijoje, o Paulius – geologijoje. Dideliam šeimos ir artimųjų skausmui, prieš keletą metų, važiuodamas į darbą, auto avarijoje žuvo Paulius... Jonas profesoriauja New Yorko universitete, Laura turi privačią praktiką.

* * *

Ir toliau, tik atrodo, greičiau, dr. Benedikto ir Gražinos Mačiukų gyvenimas eina, praturtinamas kelionėmis po Pasaulį. O knygų knygos, juos supančios ir skaitomos, - lyg nauji universitetai, gražina juos į praeities kultūrą, civilizaciją, bei domina gilintis į šiandienio gyvenimo vyksmą.

Tai garantas, kad jie dar ilgai išliks jauni, gyvastingi ir draugų mylimi. To mes jiems ir linkime. □

Žiema

E. Šulaičio nuotr.

*Putnam, CT***Rėmėjų sąskrydis ir Vėlinių paminėjimas**

Lietuvoje Vėlinės yra švenčiamos mirusiųjų artimųjų prisiminimu: aplankomi jų kapai, uždegamos žvakės, padedama gėlių ir, svarbiausia, pasimeldžiama už mirusiųjų sielas. Panaši nuotaika buvo pajauta ir sekmadienį, š. m. spalio 30 d. Nekalto Prasidėjimo Seserų Rėmėjų sąskrydžio metu, nes į jo dienotvarkę buvo įtrauktas ir Vėlinių prisiminimas.

Renginys buvo pradėtas šv. Mišiomis, kurias aukėjo seselių kapelionas kun. Izidorius Sadauskas, SDB. Sekė pietūs su draugišku tarpusavio pasibičiuliavimu. Tada prasidėjo posėdis. Sesuo M. Bernadeta, provincijolė, sveikinimo kalboje pasidžiaugė Gitos Kupčinskienės sumaniu pirmininkavimu Rėmėjų valdybai, o visi susirinkusieji pritarė jos tolimesniam vadovavimui. Buvo prisiminti 2006 m. užplanuoti vienuolyne vyksiantys renginiai: 2006 m. sukanka 70 metų nuo seselių pirmojo atvykimo ir įsikūrimo Naujojoje Anglijoje; 2006-ųjų metų didysis piknikas bus jau 60-tasis, jo metu šv. Mišių pagrindinis celebrantas pakviestas prel. Ed Putrimas. Seselė Bernadeta pakvietė į dvejus rekolekcijas: kovo 18-19 d. jos bus vedamos jėzuito tėv. Vyčio Girkščio, o balandžio 1-2 d. rekolekcijas ves salezietis kun. Izidorius Sadauskas.

Gita Kupčinskienė, Rėmėjų valdybos pirmininkė, pristatė valdybos senuosius ir naujuosius narius, kurių dabar yra 16. Seselių rėmėjas yra kiekvienas iš mūsų, kuris ar tai mažesniu ar didesniu darbeliu prisideda prie seselių misijos įgyvendinimo Šiaurės Amerikos provincijoje. Valdyba ragina kiekvieną įsijungti į šių rėmėjų būrį, patiems pasisiūlant savanoriauti. Labai daug pagalbos reikia seselių didžiausiam renginiui – didžiajam piknikui. Rėmėjai skiria daug savo jėgų dar ir Neringos stovyklos veiklos plėtojimui. Stovyklos šalpai bus organizuojamas koncertas kovo 12 dieną; kas jį atliks, dar nenumatyta. Sekantis Rėmėjų valdybos

posėdis vyks 2006 m. sausio 21 d.

Rugsėjo mėnesį Lietuvoje apsilankiusi seselė Eugenija pasidalino savo išpuodžiais apie Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų veiklą Lietuvoje: Vilniuje, Kaune, Marijampolėje, Kaišiadoryse, Alytaus rajone. Seselių organizuojamos socialinės veiklos darbai plečiasi, tampa reprezentacinėmis paslaugomis šalia kitų socialinių įstaigų. Čia ir yra didžiausias seselių iššūkis: didelis socialinio darbo poreikis, per maža darbo jėgos. Kuriasi nauja vienuolyno pagalbos kryptis – tai bičiulių ratas. Bičiulės – tai moterys, kurios veda pasaulietišką gyvenimą savo šeimose ir savanoriškai skiria savo veiklos valandas seselių paramai.

Rėmėjų sąskrydžio posėdį užbaigė Vytauto D. universiteto doktorantė Ilona Bačinskytė, pristatydama akademinį gyvenimą Lietuvoje. Pranešė labai sudomino auditoriją pateikta statistika, kuri bylojo apie Lietuvoje vykstantį studijų kiekybės didėjimą, bet, deja, mažėjančią kokybę. Šiuo metu Lietuvoje veikia 21 aukštoji mokykla. Studentų skaičius apytiksliai nuo 57 tūkstančių 1996 m. pakilo iki 188 tūkstančių 2004 m. Studentai siekia "socialinės varnelės", t. y. bet kokio aukštojo mokslo diplomą. Todėl jų motyvacija krinta. Apy-

tiksliai iš 100 studentų paskaitų metu tik kokie 2-3 domisi dėstomu dalyku. Todėl aukštojo mokslo prestižas krinta, einama į pragmatizmą, siaurėja specializacija. Europos Sąjungos reikalavimai švietimo sistemoje kelia vilčių, kad aukštosiose mokyklose

Ilona Bačinskytė

bus įgyvendinti teigiami pokyčiai.

Rėmėjų sąskrydis ir Vėlinių paminėjimas buvo baigtas kapinių lankymu ir koplyčioje Mišparais už mirusius. Kapinėse visi dalyviai, vadovaujami kapelionio kun. I. Sadausko, ėjo procesijoje giedodami, kalbėdami bendras maldas, dalyvaudami naujųjų paminklų šventinime. Tiek prie kapų, tiek koplyčioje išsakyti bei išgiedoti maldos žodžiai išreiškė pagalbą skastykloje esančioms vėlėms – mūsų mirusių tėvų, brolių, seserų, giminių, pažįstamų ir nepažįstamų – visiems jiems mūsų malda yra reikalinga pagalba keliaujant į Viešpaties Karalystę.

Kristina Grabytė

Procesija, vadovaujama kun. I. Sadausko

**LIETUVISKU
PARAPIJU
kalėdinai
sveikinimai
ir
linkėjimai**

*Sveikina visus lietuvius
Kalėdų švenčių proga!*

Kun. RONALD T. SMITH, klebonas
Kun. JONAS RIKTERAITIS, kleb. emeritas

**NEW BRITAIN, CT
Šv. Andriejaus parapija**

*Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems
parapijiečiams ir Darbininko skaitytojams linki*

Kun. STEPONAS ŽUKAS, klebonas
Prel. ALBERTAS KONTAUTAS, klebonas emeritas

**BOSTON, MA
Šv. Petro parapija**

*Kristaus Gimimo šventėje Ramybės ir Taikos
visiems parapijiečiams linki*

Kun. PAUL WOOD, klebonas
Kun. VYTAS VOLERTAS, vikaras

**MASPETH, NY
Viešpaties Atsimainymo parapija**

Kristaus Gimimo šventėje nuoširdžiai sveikina

Kun. STANISLOVAS ANUŽIS, klebonas
Kun. TOMAS KARANAUSKAS
Prel. JONAS A. KUČINGIS, klebonai emeritai

**LOS ANGELES, CA
Šv. Kazimiero parapija**

*Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linkime
visiems parapijiečiams*

Prel. Dr. JOSEPH ANDERLONIS, S.T.D.,
klebonas

**PHILADELPHIA, PA
Šv. Jurgio parapija**

*Nuoširdžiai sveikiname visus Apreiškimo
parapijiečius su šv. Kalėdomis. Tegul Kūdikėlis Jėzus
ateina pas Jus, atneša palaimą
Jūsų širdims ir gyvenimui.*

Kun. JOSEPH FONTI - administratorius

**Apreiškimo parapija
Brooklyn, NY**

*Sveikiname visus lietuvius švenčių proga ir
linkime Dievo palaimos!*

Kun. PETRAS BURKAUSKAS
klebonas

**Šv. Andriejaus parapija, Philadelphia, PA
Šv. Kazimiero parapija, Philadelphia, PA**

*Šv. Kalėdose visus lietuvius sveikina
ir linki Dievo Palaimos Naujuose Metuose*

**LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA
L.C. Religious Aid, Inc.**

**64-24 Perry Ave. Maspeth, NY 11378
tel.: (718) 326-5202**

*Skaidraus Šv. Kalėdų džiaugsmo
visiems parapijiečiams linki*

Kun. JONAS PRUSAITIS, klebonas
Kun. PETRAS ŠAKALIS, kleb. emerit.

**BROCTON, MA
Šv. Kazimiero parapija**

*Nuoširdžiai sveikina su Šv. Kalėdom ir
linki daug laimės Naujuose Metuose*

Msgr. GEORGE LUTZ, klebonas

**NEWARK, NJ
Švč. Trejybės parapija
Holy Trinity-Epiphany RC Church**

*Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga Ramybės ir taikos
visiems parapijiečiams linki*

Kun. Dr. EUGENIJUS SAVICKIS, klebonas

**NEW YORK, NY
Vilniaus Aušros Vartų parapija**

Daiva Izbickaitė-Veršeliene

KELLER WILLIAMS REALTY

aptarnauja rytinę Massachusetts valstijos dalį-
Bostono apylinkę visais
nekilnojamo turto reikalais
**Jei reikia pagalbos
pirkti ar parduoti namus,**
Kreipkitės visokiais profesinių paslaugų atvejais:

508-523-9058; 718-694-4048

di@divahomes.com

www.divahomes.com

VYZAS & ASSOCIATES, P. C.

ATTORNEYS AT LAW

Real Estate - Zoning & Land Use -
Commercial Litigation - Corporate Law
Bankruptcy - Wills, Trusts & Estates
Estate Administration - Personal Injury
Worker's Compensation - Municipal Court Matters
Employment Torts - Condominium Law

20 DAVIS AVENUE
KEARNY, NEW JERSEY 07032
(201) 998 - 2211

Licensed in New Jersey and New York

*Kviečiame paremti TAUTOS FONDA
savo darbu ir aukomis.*

*Remdami TAUTOS FONDA remiate Lietuvos švietimą
ir demokratijos įtvirtinimą Lietuvoje.*

TAUTOS FONDAS

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

Aukus siusti:

307 W. 30th St. tel: (212) 868 - 5860; (212) 868 - 5815
New York, NY 10001 el.paštas:TAUTFD@aol.com

KODIS

FUNERAL HOME

63 - 06 Flushing Ave.
Maspeth, NY 11378

*Suteikia garbingas laido tuves
Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse*

Edward A. Kodis - Funeral Director
Kreipkitės
tel.: (718) 326-1658

ADMINISTRACIJA PRANEŠA:

*Čia spausdiname pavardes tų skaitytojų, kurie
aukojo 2002-2005 metų "Darbininko" prenumeratai
ir jų čekius gavome iki lapkričio 20 d.:*

Po 300 dol.:

Pref. Jonas A. Kučingis, Los Angeles, CA

Po 200 dol.:

Mrs. Anna Venckus, Arlington, MA

Po 150.00 dol.

Rūta Graudušytė-Andries, Media, PA

Po 140.00 dol.:

Aldona Liepinaitis, Kew Gardens, NY

Po 100.00 dol.:

Vytas Saimininkas, East Hartford, CT
Elona Vaišnys, North Haven, CT
Algis Brazdžionis, Oakville, CT
Kun. Vytas Memėnas, Riverside, IL
Kristina Garunkštis Kurapka, Belfast, ME
Peter Kiskunas, Lewiston, ME
Msgr. Albert Contons, Huarick, MA
Laima S. Price, Wellesley, MA
Teresė Vaitkūnaitė, Warren, MI
Zigmas A. Raulinaitis, Manahawkin, NJ
Irena G. Baird, Oak Ridge, NJ
Aldona L. Baltsch, MD, Menands, NY
Anthony Kiveta, Staten Island, NY
Laima Kazakaitytė-Ghatak, MD, Richmond, VA

Po 85.00 dol.:

Edward V. Zunaris, Wollaston, MA

Po 80,00 dol.:

Oskar Lange, Naugatuck, CT
Reda ir Juozas Ardys, Fairview, PA

Po 75.00 dol.:

Regina Taunys, Putnam, CT
Dr. Jura Shukis, Flusing, NY

Po 60.00 dol.:

Alfonsas ir Dalia Dzikas, West Hartford, CT
Albin ir Valentina Barulis, Brockton, MA
Faustas Rajeckas, Westborough, MA.
Elena Urbaitis, Wantagh, NY
Grace Mohegan, Pittsburgh, PA
Anne Hardwick, Seattle, WA

Po 55.00 dol.:

Jonas Vainius, Oak Brook, IL

Po 50.00 dol.:

Algis Kvedaras, Sun City, AZ.
Danutė T. Koltko, Ansonia, CT
Juozas Liudzius, New Britain, CT
Rev. Clement Kasinskas, CP, W. Hartford, CT
Vladas Biknevičius, Seminole, FL
Jurgis Birutis, Orlando, FL
Kun. Albin F. Janiunas, Cambridge, MA
Stanislava Cibas, Milton, MA
Algirdas Zenkus, Webster, MA
Rev. A. Babonas, Detroit, MI
Al Jarmas, Clark, NJ
Veronika Misiunas, Clark, NJ
Vita Matusaitis, Livingston, NJ
Isabella Ceras, Monroe Tnshp. NJ
Julia M. Jesaitis, Roselle, NJ
John J. Gričius, Pennsauken, NJ
Charles Lakacauskis, Somerville, NJ
Regina D. Setikas, Fair Haven, NY
Irena M. Lapurka, Massapequa, NY
Emily Kelly, Maspeth, NH
Violeta Petrik, Ridge, NY
Povilas Volkovas, Rochester, NY
Carl Kazakauskas, Philadelphia, PA
Elena Valiunas, Mt. Pleasant, SC

Po 45.00 dol.

Vincent Trinavech, So. Boston, MA
Vytautas Susinskas, Philadelphia, PA
Antanas Musteikis, Olympia, WA

Po 40 dol.:

Irene D. Donovan, Erie, CO
Steponas ir Birutė Zabulis, Manchester, CT
Albina Balazaras, So. Wincor, CT.
Jonas ir Aldona Raugalis, Waterbury, CT.
Dr. Antanas Sužiedėlis, Washington, DC
Viktorija Dėdinas, Sunny Hills, FL.
Ramutis Didzbalis, Linden, NJ
Sophie Dembauskas, Kendall Park, NJ.
Walter ir Anele Barkauskas, Point Pleasant, NJ
Helen Matulonis, Maspeth, NY
Konstancija Krivickienė, Richmond Hill, NY
Dalia Jakas, Blue Bell, PA
Danguolė R. Kasper. Deerfield Beach, FL

Po 35.00 dol.:

Julius Spakevicius, Westwood, MA
Audrey Wood, NYC, NY
Jurgis Macionis, Pittsburgh, PA

Po 30:00 dol.:

Paul Rizauckas, New Britain, CT.
Benediktas Maciuika, Storrs, CT
Diana ir Alvydas Velicka, Watertown, CT
Lietuvių tautiškas knygynas, Baltimore, MD
Irena Juodaitis, Holden, MA
Antanas Girmius, Roslindale, MA
Chester Savickas, Worcester, MA
Vytautas ir Veronika Sabaliauskas, Colonia, NJ
Z. Lawrynowicz, Newark, NJ
Tadas Savickas, MD, Monticello, NY.
Sophia Laino, NYC, NY
Clement Sakas, Williamsville, NY.
Bronius Krokys, Philadelphia, PA

Po 25:00 dol.:

Victor ir Vida Klemas, Newark, DE
Bruno Gudaitis, Palm Harbor, FL
Dana J. Rogers, St. Petersburg, FL.
Bronius Juodelis, Darien, IL
Gena B. Vasaitis, Beltsville, MD
Teresė Landsbergis, Upper Marlboro, MD
(bus daugiau)

Už visas aukas nuoširdžiai dėkojame

Aukos

Kretingos Pranciškonų

"RŪPESTĖLIŲ" labdaros valgyklai:

Kun. Vytas Memėnas, Oak Brook, IL, dosniausias *Rūpestėlių* aukotojas, lapkričio mėn. pabaigoje vėl atsiuntė didelę auką - **2,890.00 dol. čekį**, *Rūpestėlių* valgyklai, su pageidavimu pasirūpinti ir Kalėdų dovanėlėmis. Pereitą vasarą jis sakė pamokslus St. Anthony's amerikiečių parapijoje Frankfort, IL, apie Lietuvos varguolių ir našlaičių sunkią padėtį ir surinko nemažą sumą, iš kurios "*Rūpestėliams*" paskyrė viršminėtą auką.

Dar Rūpestėliams aukojo:

Kristina G. Kurapka, Belfast, ME - savo mirusių tėvelių - Irenos ir Broniaus Garunkščių atminimui - **aukojo 100 dol.**

" R Ū P E S T Ė L I Ų "

Kretingos Pranciškonų

labdaros valgyklos

Kalėdų sveikinimas ir padėka

bus sausio mėn. "Darbininke"

**SVEIKI
SULAUKĘ
ŠV. KALĖDŲ**

Šis "Darbininko" numeris padidintas iki 24 psl.

Lietuvių katalikų Religinės Šalpos pusmetinis direktorių susirinkimas įvyko š.m. lapkričio 19 d. 11 val. įstaigos patalpose Maspeth, NY. 10:30 val. Atsimainymo bažnyčioje mišias LKRŠ intencija aukojė vysk. P.A. Baltakis, prel. A. Kontautas ir kun. V. Volertas. Posėdžio darbotvarkė buvo sekanti: Pirminio žodis (vysk. P.A. Baltakis, OFM); Paskutinio posėdžio protokolo skaitymas (sekretorius Salvijus Kungys); išdininko pranešimas (Tėv. Pr. Giedgaudas, OFM); Reikalų vedėjos platus pranešimas apie praėjusių metų veiklą ir ateities planus (V. Jankauskienė); direktorės I. Laucienės pranešimas apie padėtį Lietuvoje: trūksta slaugos namų, jaučiama katalikiškos spaudos krizė, net didžiausias katalikiškas laikraštis "XXI amžius" yra finansiniuose sunkumuose, o eilė mažesniųjų laikraščių dėl lėšų stokos uždarinėjami. Pristatytas ir diskutuotas 2006 metų biudžetas; peržiūrėti LKRŠ statuto pakeitimai. Taip pat aptarti ir 22 pagalbos prašymai iš Lietuvos. Posėdis baigtas vysk. P.A. Baltakio malda.

Norinčius pirkti ar parduoti nekilnojamojo turto QUENNS/BROOKLYN apylinkėse, prašome kreiptis į Prudential nekilnojamojo turto agentę Egidiją Vosyliūtę, kuri taip pat nemokamai įvertins jūsų nekilnojamojo turto vertę rinkoje. Tel.: (718) 791 2229; e-mail: realestateplanet@yahoo.com

"Gintaro" baliaus metu, kuri surengė LB NY apygarda š.m. lapkričio 12 d. Plattdeutsche Park salėje, balsavimo būdu dalyviai išrinko gražiausiais gintarais pasiūšusią - Malviną Klivečienę, o "gintarų karaliumi" - Algirdą Jankauską. Lietuvių Bendruomenė tame pačiame renginyje išrinko "Metų žmogumi" žinomą visuomenės veikėją Vidą Jankauskienę.

Už Petrę Dubauskienę, pirmųjų mirties metinių proga, mišios buvo aukotos pranciškonų koplyčioje Brooklyn, NY, gruodžio 8 d. Mišias užprašė dukterė Nijolė, žentas Kęstutis ir anūkė Laura Šetikai, Woodhaven, NY.

**V. Atsimainymo par. žinios
Maspeth, NY**

Bendros Kūčios, kurias rengia Vyčių 110 kuopa, įvyks gruodžio 18 d. sekmadienį, parapijos salėje tuojau po 11:30 val. lietuviškų mišių. Kviečiame visi, ir ne vyčiai, pabendrauti šventiškoje nuotaikoje. Auka 20 dol. Rezervacijoms tel.: (718) 849-5725 vakarais.

Kalėdinio laikotarpio išpažinčių ir mišių tvarka:

Išpažintys: šeštadienį, gruodžio 17 d. - 3:00-4:45 v.v.; nuo pirmadienio, gruodžio 19 d. iki šeštadienio, gruodžio 24 d. - tuojau po 12:00 val. vidudienio mišių.

Šv. Mišios: Kalėdų išvakarėse, šeštadienį, gruodžio 24 d., 5:00 v.v. Childrens Pageant mišios; 12:00 val. vidurnaktį - mišios lietuvių ir anglų kalbomis. Kalėdų dieną - 8:00 v.r.; 10:00 val. r. Ir 12:30 val. p.p; lietuviškos mišios - 11:30 val. r. Naujųjų metų išvakarėse - gruodžio 31 d. 11:30 v.v. - giesmės - caroling; 12:00 val. vidurnaktį - mišios. Naujųjų metų dieną - sekmadienį, sausio 1 d. 2006 - mišios įprasta sekmadienių tvarka.

Dr. Maria Šveikauskienė, žinoma advokatė Bostone, MA, mirė lapkričio mėn. 13 d. Ji daug padėjo sukelti lėšų Putnamo seselėms, Lietuvos universitetams ir kt. Nuliūdime liko dyviniai sūnūs Gediminas ir Leopoldas ir jų šeimos.

**SVEIKINIMAI
ŠVENČIŲ
PROGA**

Algirdas ir Vida Jankauskai, gyv. Woodhaven, NY, nuoširdžiai sveikina visus savo gimines, artimuosius ir lietuviškos bendruomenės narius Šv. Kalėdų proga, linkėdami visiems gausių Gimusio Kūdikėlio malonių ir palaimintų Naujųjų 2006 metų!

Zigmas Raulinaitis, Manahawkin, NJ, sveikina draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų proga ir linki geros sveikatos ir laimės Naujuose 2006 metuose!

Marytė Šalinskienė, Matulaitis Nursing Home, Putnam, CT, sveikina visus newyorkiečius pažįstamus, linkėdama laimės 2006 Naujuose Metuose.

Apreiškimo par. žinios

Kūčių vakare, šeštadienį, gruodžio 24 d., 10 val. vak. Šv. Mišias lietuviškai aukos vysk. Paulius A. Baltakis, OFM. Kalėdų dieną lietuviškų mišių nebus. Visi kviečiami dalyvauti Bernelių Mišiose Kūčių naktį.

Tradicinės Kūčios šiemet ruošiamos **gruodžio 18 d.**, tuojau po 10 val. lietuviškų mišių **Mt. Carmel** par. apatinėje salėje, nes pernai mūsų parapijos salė Kūčių metu buvo perpildyta. Kūčiomis rūpinasi trys organizacijos: Apreiškimo par. renginių komitetas, Maironio lit. mokykla ir vyr. Skautės židinietės. Visi parapijiečiai kviečiami ateiti į šias Kūčias.

Kas planuojate 2006 metais pasinaudoti parapijos apatine sale, prašome pranešti Vladui Sidui tel.: (646) 942-4448 arba e-mail: sid100@aol.com

Parapijos bažnyčioje nuo 2006 m. sausio 1 d. nebebus 9:00 val. angliškai aukojamų mišių.

Šis "Darbininko" Nr. 12(46) išsiunčiamas gruodžio 8 d. Sekantis sausio mėnesio numeris numatytas išsiųsti sausio 6 d.

DARBININKAS

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Monthly Newsletter
Published by Franciscan Fathers
Editorial & Business Office
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail: darbininkas@hotmail.com

Redaguoja ir rankraščius savo nuožiūra taiso
REDAKCIJINĖ KOMISIJA.

Lietuvos kariuomenės įkūrimo 87-tą sukaktį atšventus

Šią džiugią sukaktį New Yorko lietuvių visuomenė šiemet šventė sekmadienį, lapkričio 20 d. Švęstė buvo pradėta Apreiškimo par. bažnyčioje Brooklyn, NY, 10 val. ryte, aukojant šv. Mišių auką už žuvusius Lietuvos karius. Mišias užprašė Lietuvos kariuomenės kapitono a. a. Jono Klivečkos žmona Malvina Klivečkienė.

Chorui (vad. Asta Barkauskienė) giedant "Apsaugok, Aukščiausias", procesijoje einant prie Mišių stalo buvo atneštos ir jo šonuose išrikiuotos JAV, Lietuvos ir Šalių vėliavos (vad. Algirdas Jankauskas).

Mišias aukėjo kun. Vytautas Volertas. Drauge su juo koncelebravo iš Kanados atvykęs svečias prelatas Edis Putrimas, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuviams katalikams. Jis ir pamokslą pasakė. Skaitymus atliko Darius Laucius. Mišioms priartėjus prie Aukojimo, šalia duonos ir vyno, žuvusių Lietuvos karių garbei buvo atneštas ir Mišių stalo priekyje padėtas vainikas. Vainiką atnešė Monika Kungienė. Mišioms pasibaigus, tą vainiką iš bažnyčios išnešė LR gen. Konsulas Mindaugas Butkus ir, visiems giedant "Marija, Marija", pakabino jį ant prieš bažnyčią stovinčio kryžiaus.

Tolimesnė šios garbingos sukakties dalis buvo švenčiama persikėlus į nedidelę, bet jaukią žemutinę parapijos salę. Jos sienos išpuoštos didelėmis Laisvės statulos, Nežinomojo Lietuvos kario paminklo ir kitomis kariškos temos nuotraukomis. O ant priešakinės salės sienos iškabintos Oro, Sausumos bei Jūrų pajėgų Lietuvos karių uniformų antpečiai su jų

laipsnius žyminčiais ženklais. Išrikiuota ir visa eilė spalvotų kariuomenės dalinių herbų.

Šalia lietuviška tematika išmargintu lininiu rankšliuociu apdengto kalbėtojų pastatyto stalelio, ant paukštinimo – Rūpintojėlis, trys tautinių spalvų žvakės ir puokštė gėlių. Pagerbus į salę atneštas JAV ir Lietuvos vėliavas ir nuskambėjus abiejų valstybių himnams, LB Brooklyn/Queens apylinkės valdybos pirmininkė Vida Jankauskienė sveikina visus susirinkusius ir kviečia uždegti žvakes: geltoną – gen. konsulą M. Butkų – žuvusių savanorių garbei; žalią – prel. E. Putrimą – už visus žuvusius Lietuvos karius; ir raudoną – kun. V. Volertą – už atkurtos Lietuvos gerovę.

LB NY apygardos pirm. Ramutė Žukaitė, po trumpo žodžio, pakviečia generalinį konsulą M. Butkų pasakyti sukakties minėjimo pagrindinę kalbą. Savo neištestoje, bet reikšmingoje ir dalykiškai paruoštoje kalboje prelegentas apžvelgė pirmąsias 1918 m. įsikūrusios Lietuvos kariuomenės dienas ir jos didžiules pastangas ginant ir apsaugant Lietuvos nepriklausomybę. Prisiminė ir sovietmečio laikotarpyje vykusį partizaninį judėjimą. Tuomet visi partizanai save laikė Lietuvos kariuomenės kariais.

Toliau gen. konsulas kalbėjo ir apie 1990 m. atsikūrusią Lietuvos kariuomenę. Dabartinė kariuomenės paskirtis ne vien tik valstybės apsauga. Šiuo metu Lietuvos kariai yra įsijungę ir į NATO struktūras. Jie garbingai atlieka taikdary pareigas Irake ir Irane.

Kalbą palydėjęs dėkingais susirin-

kusių plojimais, M. Kungienė jautriai padėkdamavo du partizaninio karo laikų eilėraščius: "Ko palinko žilvyčiai prie kelio" ir "Atlikęs pareigą Tėvynei". Visiems drauge padainavus kelias dainas, LB apylinkės garbės narei Malvinai Klivečkienei užgesinus žvakes, sukakties minėjimo šventė buvo užsklęsta giesme "Lietuva brangi". Prel. E. Putrimui sukalbėjus maldą, buvo pasivaišinta Jono Kunco skaniai paruoštais užkandžiais.

Lietuvos kariuomenės sukakties šventės minėjimą surengė LB NY Brooklyn/Queens apylinkė.

Prisiminta ir pagerbta

Kiekvienais metais atkeliaujantis spalvingai išsipuošęs lapkritis savo pirmosiomis dienomis ragina nepamiršti jau į amžinybę iškeliavusių mūsų artimųjų, giminių, draugų, bendradarbių.

Šalia visų kitų, lapkričio 13 d., sekmadienį, švč. Panelės Marijos Apreiškimo bažnyčioje, Brooklyn, NY, išskirtinai buvo prisiminti visi šios parapijos nariai, kurie paskutiniųjų metų laikotarpyje (nuo 2004 m. Vėlinių iki šių metų Vėlinių) iškeliavo į Kristaus vynuogyną. O jų buvo net keturiolika! Štai jie:

Seselė Elena Majekas, Rose Christopher, Povilas Dulkė, Antanas Grigaliūnas-Grig, Astra Cerchia, Petrė Dubauskienė, Aldona Gerulaitienė, Helen Golenda, Tadas Jasaitis, Jadvyga Matulaitienė, Petras Petraitis, Antanas Pumputis, Jonas Žukas, Rimas Žukauskas.

Tą sekmadienį į bažnyčią prisirinko žymiai daugiau žmonių, negu kitais sekmadieniais. Už viršminėtus mirusius asmenis parapijiečių užrašytas mišias aukėjo kun. Vytautas Volertas. Kunigui drauge su procesija artinantis prie šv. Mišių stalo, prisimenant į amžinybę iškeliavusius ir juos pagerbiant, buvo atneštos ir ant grotelių pastatytos 14 didelių degančių žvakių. Žvakes atnešant, mirusiųjų vardus ir pavardes skaitė Mišių skaitovas Darius Laucius.

Meldėmės ir maldavome Dangiškąjį Tėvą juos visus apdovanoti savo dieviškos meilės malonėmis.

p. palys

Knygos - geriausia dovana

“Darbininko” administracija skelbia knygų išpardavimą, kuris tęsis visus 2005-uosius metus. Knygos yra išparduodamos labai žemomis kainomis. Prašome visų skaitytojų pasinaudoti tuo išpardavimu, jei ne dabar, tai ateityje.

Laukiame Jūsų,
mieli skaitytojai, nuomonių,
patarimų ir pasiūlymų
“Darbininkui”:
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail:
darbininkas@hotmail.com

Maži butai pavieniams asmenims - pensininkams,
modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto
Prasidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga.
St. Joseph Villa.

Kreiptis:

Sisters of Immaculate Conception
600 Liberty Highway
Putnam, CT 06260.

LIETUVIŠKI RAGUOLIAI

- kepame virš 30 metų
- siunčiame į visas JAV valstijas
- 4 dydžiai: 3, 5, 10 ir 15 svarų
- laikas jau dabar užsisakyti šventėms

Skambinkite: Juozui Liūdžiui
New Britain, CT
tel.: (860) 223-2380; fax: (860) 224-3341

RETURN SERVICE REQUESTED

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207-1999

DARBININKAS

SOCIETY OF FRANCISCAN FATHERS OF GREENE, ME

Non-Profit Org.
U.S. Postage
PAID
BROOKLYN, N.Y.
Permit NO 5417